

HLUBOCKÝ ZPRAVODAJ

ČÍSLO 3 – BŘEZEN – CENA 15 Kč

SBOHEM ZIMO, VÍTEJ JARO

DĚTI V POHYBU NA NOVÉ ADRESE

Děti v pohybu
SPORTOVNÍ MONTESSORI ŠKOLKA

FOTO: Karla Peldová st.

3 Ještě k zimnímu stadionu

4 Jaro s květinovými věnci

8 Nová školka na nové adrese

12 Zásadní rekonstrukce barokní vodárny

12 AJG v Českých Budějovicích

18 Připravte se na sčítání lidu

20 Jsou opravdu opuštená?

23 Moudrá přísloví našich předků

24 Liška Bystrouška v hlubocké přírodě

PÍP PÍP

Nudíte se v lockdownu?

Odhlédnuto od všech nebezpečí choroby, kvůli které domácí vězení pro nás všechny (s výjimkou VIP a vlády) bylo nastoleno, prožívá ho každý jinak. Někomu způsobilo ohrožení životních jistot, finanční propad. Někdo se v domácím prostředí naopak zabydlel.

Můj syn podotkl, že konečně asociálové stranici se lidí jako on, jsou ve výhodě a oslavování v dodržování karantény. Vděčně pracují z domova.

Také já se držím doporučení zdravého rozumu – ta vládní nestihám sledovat. Při mém svobodném podnikání to není problém, pracuji tam, kde si položím počítač. A klienty mého prodejního bylinného podnikání obsluhuji už s rutinou z garáže našeho domu – začínám, (nebo tedy v mém případě spíš končím) jako podnikatelé v devadesátkách. Jenže ti se pak vyhoupli z garáže mezi milionáře, což už v mém případě nehrozí. Můj pronajatý kamrlík na poliklinice už vlastně ¾ roku strádá mou nepřítomností. Když tam zaběhnu zalít kytky, už mě nepoznává a já si připadám jako na návštěvě u cizích.

Doma jsem se totiž usídlila v kuchyni a tam se odehrává veškerý můj pracovní i soukromý život. Úplně praktické to není, to přiznávám. Pracovní úkoly prolínají kuchyňskými činnostmi, vařím tak usilovně, že se mi onehdá spustil požární hlásič. Poučení: Nemůžete míchat jíšku a zabrat se do čtení mailů...

Že by se v lockdownu u nás doma nic zajímavého nedělo?

Žádný strach! Andulkám jsem strčila do klece budku. A protože byli předjárně rozjaření, po pár ptačích tanečkách do ní snesli dvě vajíčka. Jedno ptáče už se vyklubalo, je nahaté, vypadá jako pterodaktyl a jeho hlásek je zatím slaboučký. Každý den zdvojnásobí svou velikost. Čekali jsme ještě na druhého brášku nebo sestřičku, ale druhé vajíčko zůstalo vcelku. Takže máme ptačího jedináčka. Každopádně konečně je ze mě babička. Ptáče roste neuvěřitelně rychle, jako z vody a z vaječné míchanice a už se mazlíme a ochočujeme. Moje dcera mu říká „hnusík“, protože tedy roztomilé zatím opravdu není. Když ho na fotce spatřila má kamarádka, lakonicky poznamenala: *No, není nad mateřskou lásku. Ta unese všechno.* A nejen mateřská láska, do budky chodí i táta andulák, který obětavě krmí manželku i dítě, cvrliká pro dobrou náladu v kleci, a i když ji má otevřenou, prolítne se, jen aby se neřeklo. Hlídkuje, stráží rodinu.

Stejně tanečky a vrkání zaznívá z břechtanu vedle okna ložnice, což znamená, že hrdličky také chystají jako každý rok hnízdo.

Zkrátka předjaří v plném proudu.

Přeji i vám, aby v pořadí už druhé divné jaro přineslo i radosti a nejen starosti. Třeba konečně přijde ten očekávaný zlom k lepšímu. A my si už navždy budeme pamatovat, že radovat se můžeme i z maličkostí, které pípají a váží 20 gramů, a že všude dobře, ale doma nejlip.

MĚSTO HLUBOKÁ VYHLAŠUJE VÝBĚROVÉ ŘÍZENÍ

na obsazení místa úředník územně samosprávného celku Městského úřadu Hluboká

SEKRETARIÁT

podatelna, pokladna, základní úřední úkony

Předpokládaný nástup: květen 2021

Požadavky:

- dosažené vzdělání: středoškolské ▪ znalost práce na PC
- zkušenosti v oboru výhodou ▪ orientace ve vedení administrativních agend
- dobré komunikační a organizační schopnosti ▪ výborný písemný projev
- znalost cizího jazyka výhodou ▪ ochota dále se vzdělávat

Pokud máte zájem, k přihlášce s požadovanými doklady přidejte strukturovaný životopis, a nejpozději do **8. března 2021** doručte na adresu Městského úřadu, Masarykova 36, 37341 Hluboká nad Vltavou, **k rukám tajemníka Jana Piskače** 387 001 322, 387 001 333

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

Městský úřad Hluboká blahopřeje občanům, kteří v měsíci březnu oslaví významná výročí. Do dalších let přejeme všem dobré zdraví, spokojenost a osobní pohodu.

Narodili se:

Jakub Pecha	Hluboká
Matyáš Robenhaupt	Hluboká
Vojtěch Bělehrad	Hluboká
Štěpánka Altová	Purkarec
Rostislav Alt	Purkarec

Úmrtí:

Marie Brožová	Hluboká
Anna Šťastná	Hluboká
Pavel Šindelář	Jeznice
Marie Marhounová	Hluboká

Poděkování

Za projevení účasti se smrti pana Janáta upřímně děkuje manželka Vlasta Janátová, rodina Janátů a Balounů a Ferdanovi.

HLUBOCKÝ ZPRAVODAJ

Číslo 3 – březen 2021. Ročník 52.
Vychází měsíčně.

Vydává: Městský úřad Hluboká nad Vltavou, Masarykova ulice 36, 373 41 Hluboká nad Vltavou.

Kulturní nabídka (Panorama)
774 457 269 přes den.

Redaktorka: Alena Mitter
píše články neoznačené podpisem.
Tel.: 775 622 006.

E-mail: alenoviny@volny.cz.

Redakční kruh: Ing. Eva Smrčková,
Marie Krejcarová, Jan Piskač
Grafické zpracování: Adam Růžička
Foto: Mgr. Lucie Jozová, Adam Růžička

Redakční uzávěrka dvacátého v měsíci, ale vítáme příspěvky dříve! Za obsahovou správnost příspěvků ručí autoři.
Náklad 600 výtisků.

Tiskne: Tiskárna PROTISK, s. r. o. Podávání novinových zásilek povoleno Českou poštou, s. p., ředitelstvím odštěpného závodu Jižní Čechy v Č. Budějovicích, j.zn. p – 5696/96 ze dne 4. listopadu 1996, ev. číslo: MK ČR e. 109 10.

Nevyžádané rukopisy a fotografie nevracíme. Anonymy neuveřejňujeme. Děkuje se za vaše informace, upozornění či zprávy, které nám poskytnete.

Předplatné časopisu – 220 Kč / rok (11 čísel)

Z JEDNÁNÍ RADY MĚSTA

▪ Rada města uvolnila fin. částku na příspěvek Autis centru, o. p. s. poskytující služby na péči o tři klienty s poruchou autistického spektra na Hluboké.

▪ Město poskytne dotaci na realizaci Lesnického dne, který má být pořádán na Loveckém zámku Ohrada v říjnu 2021. Druhá dotace bude poskytnuta na Voražské slavnosti, které se budou konat na Ohradě v září 2021.

▪ Dále město přispěje Společnosti pro ranou péči na náklady péče o dítě se zrakovým postižením v Hluboké/Vlt. TJ Bavorovice na náklady s údržbou travnatého hřiště.

▪ Rada města zveřejňuje záměr pronájmu pěti prodejních stánků na zámecké cestě.

▪ Rada města pověřuje starostu města, velitele MP a MÚ dojednáním konkrétních podmínek veřejnoprávní smlouvy s městem Zliv o rozšíření činnosti (vykonávané městskou policií na území města Zliv).

▪ Město vybudovalo v roce 2020 v Zámostí stavbu „Bikepark“, který je částí areálu cyklosteziště na pravém břehu Vltavy, dle PD zpracované Ing. arch. Jakubem Pubalem. Provoz bude zajišťovat TJ Sokol, součástí smlouvy je Provozní řád sportoviště.

▪ Město vypsallo výběrové řízení na projektanta studie na stavbu zimního stadionu. Nabídku předložili tři uchazeči, nejnižší nabídku předložil Ateliér A8000, s. r. o. Výběrová a hodnotící komise doporučila radě města souhlasit s výběrem zhotovitele akce „Zimní stadion Hluboká nad Vltavou – studie“.

▪ Město má záměr provést stavební úpravy druhé části budovy v areálu bývalého lesního závodu a v rekonstruovaných prostorách zřídit nové odloučené pracoviště MŠ „U Parku“ s kapacitou 25 míst. Počítá se se zahájením provozu od 1. 9. 2021.

▪ Rada města odvolává Mgr. Danielu Remtovou z funkce ředitelky příspěvkové organizace Mateřská škola Hluboká nad Vltavou k 31. srpnu 2021 z důvodu odchodu do starobního důchodu a vyhlašuje konkurzní řízení na vedoucí pracovní místo ředitele Mateřské školy Hluboká/Vlt.

▪ Ing. Aleš Raus přednesl požadavky občanů týkající se realizace opatření ke zvýšení bezpečnosti u přechodu přes komunikaci Hluboká – Týn nad Vltavou pod panelovými domy ve Fügnerově ulici. Návrhy

stavební a bytové komise projedná následně rada města.

▪ MUDr. František Toušek navrhl, aby město pomohlo občanům v obcích řešit likvidaci odpadních vod hromadně, např. 1 x ročně zajistit vývoz septiků a domovních ČOV.

▪ Bc. David Šťastný informoval o postupu baseballového oddílu TJ Sokol do extraligové soutěže a uvedl, že oddíl již využívá novou halu k tréninkům, v souladu s vládními opatřeními.

▪ Rada města ukládá městskému úřadu zpracovat do návrhu rozpočtu města na r. 2021 připomínky a doporučení rady, zpracovat střednědobý výhled rozpočtu na rok 22 – 25 a předložit k projednání finančnímu výboru a ke schválení zastupitelstvu města.

Rada města schvaluje rozpočty na rok 2021 příspěvkových organizací města MŠ, ZŠ, PMH a Domov důchodců dle předložených návrhů.

▪ Rada souhlasí s podáním žádosti o dotaci do dotačního programu Jihočeského kraje Podpora sportu na výměnu lavic v šatách na zimním stadionu v Hluboké nad Vltavou.

▪ Rada souhlasí s podáním dotací do dotačního programu Jihočeského kraje Podpora kultury na pořádání Slavností vína a Rybářských slavností.

Kulturní dědictví – Obnova drobné sakrální architektury – v současné době máme připravenou dokumentaci k obnově 2 křížků v Kostelci, 1 křížku v Poněšicích a křížku u „kačárny“ v k. ú. Bavorovice. min. spoluúčast 30%, dotace 70%, max. výše 50 tis. Kč.

▪ Nemovité kulturní památky – do tohoto opatření by bylo možné podat žádost o dotaci na zajištění a konzervaci zříceniny Karlův Hrádek (pokračování prací zahájených v minulých letech, další stěna).

▪ Podpora budování a obnovy míst aktivního odpočinku – Revitalizace účelového hřiště v Zámostí u křižovatky Poněšická a Dobřejovická.

▪ Rada města souhlasí s konáním 8. ročníku běžecké akce Vltava RUN 2021 s předávkou na území města ve dnech 15. – 16. května, případně při nutnosti odkladu z důvodu pandemie, ve dnech 11. – 12. září.

▪ Pan Karvánek vznesl dotaz na současný stav záměru opravit cestu k zámku u základní školy. Starosta přislíbil obnovu jednání v této věci.

▪ Starosta poděkoval všem, kteří se podíleli na realizaci stavby víceúčelové haly, zejména předsedovi TI, panu Karlu Váchovi.

JEŠTĚ K ZÁMĚRU NOVÉHO ZIMNÍHO STADIONU...

O zastřešení našeho zimního stadionu snili hlubočtí hokejisté od roku 2000, kdy jsme otevřený zimní stadion postavili. Ale střecha a vše co je k provozu zakrytého zimního stadionu potřeba je velmi drahé a tento záměr nikdy nenašel podporu městského zastupitelstva. A nejenom já jsem si cenil toho překrásného výhledu z ledu na zámek, ať již ve dne či zářícího osvětleného v noci. To je genius loci našeho stadionu! To byly základní důvody proti zastřešení.

Situace se změnila v loňském roce, kdy naše město oslovila Vysoká škola technická a ekonomická z Českých Budějovic s tím, že její studenti hrají „Univerzitní ligu“ a nemají vlastní stadion. Vysoká škola nabídla možnost využít dotaci na výstavbu od nově založené Národní sportovní agentury s tím, že by škola doplatila zbývající část nákladů na stavbu zcela nového krytého stadionu a nový stadion „půl na půl“ využívala s naším městem a našimi hokejisty, dětmi i veřejným bruslením.

Národní sportovní agentura opravdu zveřejnila nový investiční dotační program na výstavbu standardizované sportovní infrastruktury s tím, že je možné získat až 70% nákladů ze státního rozpočtu. Město oslovilo špičkový českobudějovický Ateliér 8000, spol. s r. o., aby připravil studii na nový zimní stadion na Hluboká n.Vlt., který by mohl být v provozu až 10 měsíců v roce. Zimní stadion je zamýšlen jako multifunkční prostor, tak aby byl využitelný i v letních měsících (kulturní akce, jiné sporty). Předpokládaná cena za stavbu se pohybuje ve výši cca 100 mil. Kč vč.

DPH. Jak uvádím, město Hluboká n.Vlt. bude žádat o dotaci z Národní sportovní agentury, máme příslib na kofinancování stavby ze strany Vysoké školy technické a ekonomické v Českých Budějovicích a zároveň by na tuto akci bylo možné žádat kofinancování z investičního programu Jihočeského kraje.

Když to trochu přeženu, při dobré souhře všech okolností by město mohlo mít nový zastřešený zimní stadion s nulovou či pouze minimální finanční účastí. A nebylo by to poprvé, kdy se nám podobná věc podařila. Proto v současné době projektujeme nový zimní stadion tak, aby město mohlo ještě letos požádat o dotaci. Nejde jen o „Univerzitní ligu“ nebo hlubocké ligové Rytíře, H. C. Knights. Dokud nebyla ta podělaná (a to používám nejslušnější možné slovo) pandemie, každý všední den na zimním stadionu bruslily děti ze školek a Základní školy a zvyšovaly si tak svoji fyzickou zdatnost a bruslařské umění. Zimní stadion je také jedním z nejvíce navštěvovaných sportovišť. Naš stadion využije během (normální, nepandemické) zimní sezony (3,5 měsíce) cca 10 tisíc bruslících lidí. Ostatně, největší hlubocké hokejové hvězdy jako Jan Lidral nebo Miroslav Dvořák začínaly na zamrzlém slepém rameni hned vedle zimního stadionu.

Držme si palce, ať se nám dílo podaří. Bruslení a hokeji zdar! Nazdar!

Tomáš Jirsa, starosta města

JARO A KNOFLÍČEK

Petra, která si říká Knoflice, se narodila ve Chvalešovicích, bydlí v Dobřejovicích a vydala příjmení Božovská. Všimli jste si nakupení samých dobrých významů slov? Chvály, dobra a Boha?

Navíc si za symbol svého tvoření vybrala Knoflík. Však víme, že se ho držíme pro štěstí, když – dnes už bohužel velmi zřídka – potkáme kominíka. A vůbec, knoflíček v nás vzbuzuje něžné pocity.

Petra má vkus a talent nejen na výtvarno a fotografování, což oceňuje čím dál víc jejích příznivců a zákazníků.

Takže, to by v tom byl čert, aby vám jarní věnec od Knoflice (s knoflíkem místo podpisu) nepřinesl štěstí...

V minulém Zpravodaji jsme obdivovali vaši nádhernou fotografii zasněženého hosinského kostela...

Brali jsme se na Hosíně s manželem, proto mám ke kostelu hezký vztah. Často se u něj zastavím a fotím. Je krásný na podzim, v zimě, na jaře... A pan farář je příjemný veselý člověk.

Dobřejské jsou obec na konci cesty, dál se nejede. Je to dobře nebo špatně?

Je to skvělé! Odevšad nedaleko a přitom v klidu, zastrčení v údolíčku. Manžel je starousedlík, já ne, já se provdala na statek. Naši jsou z Chvalešovic, a mě to samozřejmě táhlo do Budějovic. Znáte to, po pubertě do velkoměsta... Tak jsem se tam odstěhovala. Zkusila jsem si to a dnes na mateřské s dvěma dětmi velmi oceňuji klid a pohodu a přírodu okolo.

Jakou máte profesi, když vás tak baví tvořit krásné věci?

Vystudovala jsem keramiku v Horní Bříze a pak jsem šla do Písku na umělecko-průmyslovou školu, obor restaurátorství. Od malička jsem

ráda malovala, kreslila a vyráběla, a drží mě to dodnes.

Restaurátorství je pěkně náročný obor – řemeslo, které zachraňuje stará umělecká díla, nábytek, malby, a pořád se musí dělat ručně a dodržet původní koncept. Pokorně obnovit dílo podle původního záměru. Vy asi raději tvoříte vlastní originály.

K restaurování jsem se zatím moc nedostala, ale kdoví, není všem dnům konec. Přece jen dá práci si v tomhle oboru udělat jméno. Lidí, kteří si nechávají restaurovat nábytek či jiné starožitnosti není v Česku tolik, a někdy si ani necení stáří a cennosti předmětu. Ne každý má rád staré věci. Tahle práce se vyplatí víc, pokud získáte klienty v zahraničí, a na to právě teď není dost dobrá doba.

Pokud někdo hledá dobrého restaurátora, je dobré se obrátit právě na školy s tímto oborem, aby vám doporučili ověřeného člověka, který se v řemesle vyzná. Já se zatím ubírám jiným směrem.

Proto si říkáte Knoflice...?

Proto. Podle knoflíků, které mi přišly do cesty. Jako dospělá jsem se v té přezdívkě hned zabydlela, protože jako malá jsem měla podobné znějící. Chtěla jsem něco jednoduchého a zapamatovatelného.

Na Fléru jsem vystavila obrázky, které z knoflíků dělám. Mám knoflíků obrovskou zásobu, dnes je veliký výběr, v různých odstínech barev, materiálů, takže můžu tvořit obrazy, které jsou udělány jenom z knoflíků. Teď jsem našla i návod, jak si knoflíky vyrábět, takže zkusím vlastní originály z pryskyřice. Inspirace je zkrátka nekonečné množství.

Proč tvoříte zrovna s knoflíky?

Přemýšlela jsem, čím se zabývat. Na mateřské přijde čas, kdy už se cítíte taková nevyužitá,

v domácím kolotoči opakujících se činností... Potřebovala jsem se něčím nakopnout. Asi někde na Pinterestu jsem narazila na obrázek z knoflíků. Líbil se mi, ta technika mi přišla taková neotřelá. A tak jsem začala pátrat po českých webech, jestli to někdo dělá a zjistila jsem, že moc ne. S knoflíky se možná pracuje s malými dětmi v rámci rozvíjení motoriky, ale to je tak všechno. Takže jsem si řekla, proč ne a pustila se do toho.

A je to moc hezké. Knoflíky mi dneska připadají jako trochu opomíjený detail, ale je pravda, že mají velké kouzlo. Už jen ten pocit, když jsme si v dětství dokázali zapnout první knoflík sami.

Začala jsem z nich dělat věci, které jsou příjemně barevné, jednoduché – jablko, motýl, samozřejmě obrázky pro děti, do dětských pokojíků. Maminky mají rády něco personifikujícího, takže si vyberou třeba jméno dítěte nebo monogram. Pro chlapec téma malého prince, pro holčičky baletka. Obrázek jako poděkování do nemocnice pro Nedoklubko, pro děti narozené předčasně... Zkusila jsem i ozdoby na vánoční stromček.

Dekorace vyrábím z knoflíků, korálků a kamínků. Domluvíme se na přání zákazníka, splnit se dá skoro každé přání. Každá má práce je originál a jedinečná, takže se nikdy nesetkáte s dvěma stejnými.

Na mém tvoření je příjemné nejen to, že mě baví, ale i to, že spolu se zákazníkem vstupujeme do konkrétního vztahu – výrobce a zákazník. Moc mě těší i zpětné reakce, pochvala od lidí, kterým se mé věci líbí. Je to osobnější než když si něco koupíte v obchodě a vůbec netušíte kdo, kdy a kde tu věc vyrobil...

Ikdyž se s některými zákazníky setkám jenom na mém facebookovém profilu, navážeme kontakt, který působí velice osobně a mile. Vystoupíme ze své anonymity, domluvíme přání a trochu se vzájemně poznáme. Lidé si proctou hodnocení spokojených zákazníků, objednají a těší se na kousek, který někdo stvořil jen pro ně.

Zkrátka, předvedete se v tom, co děláte a musíte trochu pootevřít svůj osobní prostor.

Nicméně co by člověk dneska dal za více osobních kontaktů... Doufám, že nás covidová zkušenost aspoň poučí v tom, jak si vážit a pěstovat vztahy s druhými, jak je to vzácné a milé a jak moc to potřebujeme.

A kromě knoflíků se zdá, že teď jste právě otevřela velké květinové téma. Zatímco umělé kytky ještě donedávna vypadaly moc „umělé“, dnes už je do interiérů používají i profesionální floristé. Vy jste se dala do květinových věnců! Jsou nádherné, pro jaro jako stvořené.

Protože mě to k nim táhlo už dlouho. I když je pravda, že je dělá každý a dneska je spousta

šikovných ženských, co si věnec umějí udělat samy. Ale pak mi to nějak nedalo, před Vánoci jsem se pustila do vánočních a začal být o ně zájem. Zřejmě jsem si vybrala dobrou dobu, nabízím své práce přes instagram a facebook, přidávám do tvořících skupin... Už jsem na tom byla i tak, že jsem musela zakázky odmítat, což mě samozřejmě mrzí, ale někdy nejde stihnout všechno a zákaznice musí chvíli počkat.

Posílám věnce po celé republice.

Co byste si přála, co se vám povedlo?

Chtěla bych s věnci vyjít i na trhy, to by mně bavilo, protože trh s sebou nese živý kontakt s lidmi. Jenže na to je teď špatná doba. Farmářské bývaly každý pátek v Ternu, už od listopadu jsou zrušené, navíc byly spíš o potravinách, než dekoracích. Krásný prostor je na Piaristickém náměstí, tam to má ducha. Uvidíme, zatím jsem v období rozkoukávání.

A co se mi povedlo? Nad každým věncem mám pocit radosti, každý potěší. Ale hezké bylo, když jsem nedávno zkusila Hlubockou drbnu a ozvala se mi paní, realitní makléřka. Vzala si ode mě všechno, co jsem měla, veškeré hotové věnce. Dávali to pak jako dárek k prodanému bytu nebo domu. Takové milé gesto, sice dáte za nový byt spoustu peněz – ale dostanete k němu věnec na dveře nového domova. Přišlo mi to jako dobrý nápad.

Děti vás nechají tvořit, nebo tvoří s vámi?

Kdepak. Zachraňuji to, když spí, nebo když jsou s babičkou nebo manželem.

Potřebuji k práci klid. Práce na věncích bylo hodně před Vánoci a teď před Velikonoci to asi nebude jiné.

Kde sháníte ten správný materiál na vaše tvoření?

Všude možně, dnes většinou na netu. Aliexpress, kytky kupuju většinou na českých e-shopech, v Budějovicích je také velkoobchod, papírnictví, umělecké potřeby, skládám si portfolio. S knoflíky na obrázky není problém, nabídka je velká.

Myslím, že teď čas květinám přeje, jsou v módě. Na povlečení, šatech, nábytku, tapetách, ve vzorech... Takže asi tohle pestré barevné období teď chceme a potřebujeme. Jak si lidé vybírají u vás?

Květinové období, ano, to je asi pravda... Většinou si zákazníci vyberou podle mých nafocených předloh, co by rádi, třeba upřesní tón barvy, někdo to nechá úplně na mně.

Adventní jsem dělala většinou klasické, na dveře, ke vstupu do domu, na stůl s jednou nebo čtyřmi svíčkami. Přijde jaro, Velikonoce, budou vajíčka, králíci, slepičky. Když dělám letní – můžu je udělat neutrální, takže můžou zdobit celé jaro a léto, může se obměnit detail, odebereme vajíčka, přidáme letní kytku. Pak je podzim, přijdou Dušičky a Vánoce. S věnečky můžeme žít po celý rok. Třeba i ten na studené měsíce roku může být zimní, nemusí být vysloveně vánočně vyladěný.

Z jakého materiálu květiny máte?

Jsou látkové, vypadají jako živé, a už opravdu celé jsou ze stejného materiálu, včetně listů na stonku. Napodobení opravdových živých květin je stoprocentní. Tím se krásně doučuji botaniku, a taky si musím nastudovat, co kdy kvete, abych to nepopletla s květinami, které se v určitém ročním období nemohou potkat. Abych nedala dohromady slunečnici

a sněženky. Takže chci zůstat pravdivá i v uspořádání květin, aby to bylo reálné... ale mohu dělat nádhernou práci, když z nich vytvořím kytice, květinové dekorace, kamarádce věnec do vlasů na svatbu...

Umělé květiny vám podrží svůj nejkrásnější okamžik života, rozkvetou, ale nezvadnou. Jsou kvalitní, vydrží i venku na slunci, na dešti a v nepohodě, neopřší, nerozpíjí se. Z nabídky prostě přechází oči. Květiny sama vyrábět neumím, dováží se většinou z Polska, Číny. Proč jim nedat šanci, nemůžu prodávat věci příliš drahé, s nákupy ve značkových prodejnách umělých květin. Velká rána je pro mě zavřená Ikea, potřebuji rámečky a spoustu dalších detailů pro tvoření, naštěstí už je v Budějovicích otevřená výdejna.

Poděkování jedné z vděčných zákaznic

Děkuji za naprosto úžasné věci. Věnec, štolu a dekoraci. Balíček po otevření fantasticky voní. Pocity, kdy člověk otvírá balík od vás, jsou takovou blaženou chvílí těšení se a pak údivem, nadšením, úžasem a překvapením.

Naprostá spokojenost a těším se na další výrobky od vás.

Vřele doporučuji! Rychlé, vstřícné a milé jednání.

A co tedy v sezóně pofrčí?

Určitě růžová, velice oblíbená je starorůžová, celé Vánoce jsem tvořila hlavně v růžové. Obecně jsou v módě barvy spíše tlumené, co se týká určitých druhů květin, dneska je oblíbená hortenzie, pivoňka, tulipány, lilie...

Příjemný je vintage styl.

Jaký je rozdíl mezi vintage stylem a retro?

Tak především vintage se vždy rovná kvalita. Kvalita, která časem zraje a získává na hodnotě. Vintage je starý Jaguar E type nebo třeba Eames chair. Vintage může být i dobré víno. Je to tedy pojem kvality původu a zrání. Je to vše, co obstálo ve zkoušce času. Naproti tomu retro může být prakticky cokoliv staršího data a rozhodně to není parametr kvality. Do retro stylu se mohou zařadit i některé dobové nepopulární věci jako třeba staré známé papírové tapety v paneláku. Řekněme, že i Kofola je více retro než vintage.

Lidé znovu nacházejí zálibu ve stylu oděvů, doplňků a designových předmětů, jakoby vyrobených před desítkami let, význam slova vintage se rozšířil i do této oblasti... Údajně se jako vintage označují kousky podle vkusu před 50 až 100 lety.

A co když poptávka bude čím dál větší? Nezařídíte si dílnu s pomocnicemi?

To bych si asi nepřála. Chci, aby to, co dělám,

bylo jenom z mojí ruky. Každý máme jiný rukopis, a jak sleduji svoji „konkurenci“, opravdu na každém poznáte jeho styl. V tom jsem individualista. Pomáhá mi manžel, který mi připravuje potřebné technické záležitosti. Takže díky jemu a pomoci babiček, podporu moc oceňuji, bez nich bych mohla pracovat jen v noci.

Podepisujete si nějak vaše práce?

Samozřejmě, usmívá se Petra. Všude najdete malou ceduličku a nikde nechybí mé poznávací znamení: knoflík!

Trochu jsme pozapomněli, že velice dobře fotografujete... Díky za vaši nádhernou zimní fotku hosínského kostela v minulém čísle Zpravodaje.

No, fotím... to je prostě koníček, který mě baví. Fotím jenom telefonem, strašně moc toužím po zrcadlovce, ale ta není za pár stovek. Na tu si ještě chvíli počkám. Manžel mi koupil aspoň dobrý telefon, ten má víc využití. Když mě něco

osloví, zastavím se a fotím... Propadám kouzlu toho správného okamžiku. Naučila jsem se dívat pozorným fotografickým okem. Prostě se víc rozhlížíte po světě, co by stálo za hezký snímek... A naštěstí je inspirace k fotografování opravdu hodně!

Facebook: Knoflice

Instagram: @bozanda_knoflice

Telefon: 605 938 405

A KDYŽ UŽ JSME U VĚNEČKŮ...

Věneček může být:

- malý věnec
- taneční věneček – starší výraz pro jarní taneční slavnost (závěrečný ples sezóny, poslední slavnostní hodina tanečního kurzu, studentský věneček...)
- věneček – druh dezertu, cukrovinky nebo moučníku
- přijít o věneček – český frazeologismus vyjadřující ztrátu panenství u ženy

Věnec je významný historický symbol ve všech kulturách

Často je vytvářen z květin, stálezelených listnáčů nebo uctívaných dřevin a rostlin, kterým je přisuzována magická moc. Populární jsou vavřínové věnce, věnce ze jmelí, dubu, nebo pampelišek a sedmikrásek.

Věnec může mít symbolický, magický nebo dekorativní význam. Často bývá používán jako ozdoba interiéru i exteriéru budov, zdobíme jím osoby, zvířata i předměty při slavnostech. Věnec sám o sobě dokáže vzbudit zájem.

Etruské věnce

Věnce byly používány už v dávných dobách. Nejznámější jsou památky etruské civilizace, šperky vyrobené ze zlata nebo jiných drahých kovů. Tyto věnce byly vytvořeny jako čelenka s tenkými tepanými listy připojenými k zdobenému pásku kovu. Věnce byly rovněž používány u etruských panovníků jako symbol vlády.

Při výrobě etruských šperků ve tvaru věnců byly napodobovány rostliny jako břečtan, dub, oliva, myrta, vavřín, pšenice a vinná réva. Etruská symbolika byla převzata a užívána ve starověkém Řecku a Římě. Postavy řecké mytologie jsou často zobrazeny s věnci okolo hlavy. Římsí soudci, mimo další symboly, také nosili zlaté věnce.

Vavřínový věnec

V starořeckých mýtech se ve vavřínový strom proměnila nymfa Dafné, aby se skryla před Apollónem, který ji pronásledoval a pak na znamení smutku z neopětované lásky nosil na hlavě vavřínový věnec. Dafné měnící se ve vavřín ztvárnil ve svém mistrovském díle barokní sochař Bernini.

Sušené listy vavřínu se používají jako koření pod jménem bobkový list, resp. bobek. Kromě toho jsou sušené listy používány v léčitelství jako prostředek proti artritidě a pro posílení žaludku. Plody byly v minulosti užívány jako prostředek proti střevním parazitům, dnes vzhledem ke zjištěným možným negativním vedlejším účinkům se již neužívají.

Ve starověkém Řecku

Věnci spletenými z vavřínových snítek byli korunováni vítězové nejen ve sportovních, ale i v jiných soutěžích (odtud pochází pojem „vavřínové věnce“). Podobně ve starověkém Římě byli vavřínovými věnci zdobeni vojevůdci, vracející se z vítězných válečných tažení. Také akademický titul „bakalář“, původně baccalaureatus vznikl zkrácením latinského sousloví bacca laurea coronatus, tedy „korunovaný vavřínovým věncem“; podobně od názvu počta laureatus („vavřínovaný“ básník) pochází i termín „laureát“.

Slovo loreta je rovněž odvozeno od latinského názvu vavřínu a ve starověkém Římě původně označovalo vavřínovou alej. Vavřínový věnec byl udělován řeckým a římským básníkům a tento zvyk se přenesl až do dnešních časů, básníci britského královského dvora dostávají titul básník laureát s vavřínovým věncem. Také jméno Laura, pocházející z italštiny, má se jménem vavřínu společný původ.

Dívčí a adventní věnce potkal každý...

Uvit věneček se holčičky naučily už v dětství, s pomocí sedmikrásek či pampelišek. A adventní věnec se v prosinci ocitne ve většině našich domácností.

Věnce ze zelených rostlin, stejně jako svíčky, se v Evropě symbolicky používaly už před příchodem křesťanství. Luteráni tento zvyk zavedli v šestnáctém století, ale nebyl to ještě současný adventní věnec. Tradice adventního věnce byla založena až v 19. století v Hamburku německým protestantským teologem Johannem Hinrichem Wichernem (1808-1881). Ten se mimo jiné zabýval městskou misí a založil školu pro chudé děti. Ty se ho v předvánoční době každodenně ptaly, kdy už budou Vánoce. V roce 1839 proto vyrobil předchůdce dnešních adventních věnců ze starého dřevěného kola, na něž nalepil 19 malých červených svíček pro všední dny a 4 bílé svíce pro neděle. Každý den se zapalovala další svíčka, v neděli velká bílá, v ostatní dny malá červená.

DĚTI V POHYBU NA NOVÉ ADRESE

Sportovní Montessori školka „Děti v pohybu“ zareagovala na rostoucí zájem rodičů. V lednu 2021 se přestěhovala na adresu U Parku, do budovy bývalé kaviárny. Nové zázemí přináší nejen dvojnásobnou kapacitu dětí, ale i větší prostory včetně cvičební plochy a zahrady. O novinkách, otevření, i dalších vzdělávacích vizích do budoucna jsme si povídali s Karlou Peldovou, zakladatelkou první sportovní Montessori školky na jihu Čech.

Na úvod mi dovolte osobní otázku. Co vás přivedlo k rozhodnutí založit Montessori školku?

První myšlenky se začaly rýsovat po narození naší dcery Adiny. Jakožto novopečení rodiče jsme stejně jako řada našich přátel řešili, jakým směrem se budou naše děti ubírat. Jaké vzdělání jim bude umožněno a jakým způsobem chceme rozvíjet jejich dovednosti, talenty a potenciál. Jelikož někteří z nás už jsme měli tou dobou praxi a vzhledem k tomu, co nabízí standardní český vzdělávací systém, stále častěji jsme se začali utvrzovat v tom, že bychom naše děti raději vedli trochu jiným směrem. A podobných rodičů byla spousta.

Říká se, že české školství je na poměrně vysoké úrovni. Co vás na něm odrazovalo?

Rozhodně nechceme tvrdit, že je tradiční školský systém nevyhovující. Avšak má své limity, z nichž vyplývá například uniformní přístup. Ke všem dětem se přistupuje stejně, univerzálními metodami, které vedou k tomu, že z unikátních originálů se stávají kopie vychované podle totožných parametrů, způsobů a hodnot. Zní to možná utopicky, ale není to až tolik vzdálená pravdě. Je to o to patrnější, když tento tradiční model porovnáte s dalšími, i když méně rozšířenými metodami vzdělávání.

V čem tedy může být vzdělávání Montessori přístupem jiné a přínosnější?

U nás sledujeme senzitivní fáze každého dítěte, můžeme mu nabídnout oblast jeho zájmu, vedeme ho k samostatnosti, podporujeme jeho silné stránky. Vše vystihuje výrok Marie Montessori, italské lékařky a zakladatelky Montessori pedagogiky: „Pomoz mi, abych to dokázal sám.“ Myslím, že velké uznání si zaslouží rada města

Hluboká nad Vltavou, která náš projekt podpořila, a tudíž umožnila svým občanům, aby si pro své děti mohli vybrat předškolní vzdělávání, které preferují. Za podporu jsme vděční i Evropské unii.

Poptávka po Montessori školkách v posledních letech stoupá. Proč se stávají stále oblíbenější?

Pravděpodobně je to tím, že se rodiče začínají více zajímat o předškolní vzdělávání a uvědomují si, že vše důležité se stane do šesti let věku dítěte. Naše školka funguje od počátku roku 2019 a mě samotnou překvapilo, jaký je o naší školce zájem! Navazujeme na osvědčené a ve světě uznávané metody. Rodiče se již přesvědčují o smyslu našeho přístupu, zkrátka že se nejedná jen o krátkodobou „módní záležitost“, ale o plnohodnotnou formu vzdělání, která má skvělé výsledky.

Liší se v něčem vaše školka od ostatních Montessori školek v Jihočeském kraji?

Dle dostupných informací jsme první Montessori školkou se zaměřením na sport. Děti se u nás mohou věnovat sportovnímu karate, gymnastice, pohybové přípravě v rámci celonárodního projektu „Děti na startu“, józe a Jumpingu. Máme zde tělocvičnu, která je vybavena bezpečnostní podlahou tatami, profesionálním gymnastickým náčiním a trampolínkami.

Takže vaše školka je určená především dětem sportovců a rodičů se sportovními ambicemi?

Důraz na sport není nutnou podmínkou, děti se samozřejmě mohou realizovat i v kreativní činnosti, zpěvu a v cizích jazycích. Nicméně zastáváme názor, že zdravý pohyb by měl být nedílnou součástí zdravého vývoje dítěte, na což se bohužel v dnešní zrychlené a pohodlné době často zapomíná. Naším cílem je, aby si děti vytvořily k pohybu kladný vztah a považovaly jej

za přirozenou součást každodenního života.

Vybavení vaší školky je oproti tradiční mateřské škole odlišné. Troufám si říci, že řada nezasvěcených dospělých si láme hlavu nad tím, jak takové hračky používat...

Interiér školky je rozdělen na několik zón – praktický život s dětskou kuchyňskou linkou, smyslová výchova, poznáváme svět, matematika a český jazyk. Další výhodou rozčlenění prostoru je klidný a přemýšlivý pohyb. K běhu slouží tělocvična. V prostředí je minimalizovaná přítomnost komerčních hraček. U nás se jedná převážně o specializované pomůcky, které mají v dětech probudit zvědavost a zájem o poznání hravou formou.

Jak tedy vypadá běžný den? Máte rozvrh s předměty, jak tomu bývá na základní škole?

Každý den má svá pravidla – v určitou dobu chodí děti hromadně na procházky, společně ve stejnou dobu obědvají a poté se uchlují ke spánku. Nicméně žádný pevně stanovený harmonogram pro konkrétní předměty nemáme. V tom spočívá kouzlo Montessori přístupu. Děti si vybírají aktivity podle toho, co je zrovna zajímá, a vychovatelky mají roli průvodkyň, které v případě potřeby dítěti vysvětlí princip dané aktivity či pomůcky. Kromě toho se děti často učí od sebe navzájem, ti zkušenější předávají znalosti dětem kolem sebe. Spolupráci si děti dále oslovují v týmových činnostech, ke kterým patří například příprava jídla nebo pečení.

Jaká je aktuální kapacita školky, jakou máte obsazenost a co je podmínkou pro přijetí dítěte? Musí děti absolvovat nějaké talentové zkoušky?

Naše momentální kapacita je 24 dětí, což je oproti loňskému roku dvojnásobek. Přijímáme

děti od dvou let, talentové zkoušky nejsou potřeba – Montessori vzdělání je vhodné pro každého. Letos máme ve skupině sedm předškoláků, kteří v září uvolní místo novým dětem. Žájemci se ozývají a zapisují průběžně už nyní, proto doporučujeme spojit se s námi co nejdříve.

Kolik vyučujících se o děti stará?

O naše děti pečují skvělý tým lidí – čtyři učitelé, kteří jsou absolventi Montessori kurzů, dále lektorka na hudbu z Jihočeského divadla, lektorka na jazyk z Jazz-com a profesionální trenéři z Gymcentra a Fight Club České Budějovice.

Podle čeho si členy do týmu vybíráte?

Hlavním kritériem je, aby každý lektor či vychovatelka považovali svou práci za své poslání a věnovali se výchově s nadšením. Jedině tak mohou zaujmout děti a předat jim dovednosti a správnou energii. Pokud se najde zájemce o práci u nás, rádi jej poznáme a prohlédneme si jeho životopis. Vhodné kandidáty rádi proškolíme.

Budování vlastní mateřské školy se zdá být fyzicky i časově nesnadnou záležitostí. Jak se vám daří skloubit pracovní a soukromý život?

Je pravda, že posledních několik měsíců se točilo kolem školky, a jak to tak bývá, ne vždy šly přípravy hladce podle plánů. Provázelo nás několik emočních vypětí, stavební práce nám komplikovalo počasí. Naštěstí můj partner i nejbližší okolí mají nervy z oceli a sdílí stejné nadšení, takže je to takové naše společné dítě, projekt, ve kterém nikdo nerozlišuje pracovní dobu od volného času nebo pracovní dny od víkendů. Odměnou je nám pocit, že se nakonec vše podařilo a že vše funguje.

Zdá se, že vše funguje, jak má. Je tedy na čase si oddychnout a radovat se z odvedené práce...

U nás není na oddych čas! (smích) Jakmile to počasí dovolí, pustíme se do úprav zahrady, kde vyrostle několik venkovních aktivit. A současně pracujeme na dalších projektech, kde nás čeká ještě spousta příprav a práce.

Můžete nám alespoň ve zkratce přiblížit, na co se veřejnost může v blízké době těšit?

Je toho hned několik, snažíme se pružně reagovat na poptávku rodičů. První novinkou je hlídání dětí již ve věku od jednoho roku, to je služba s pracovním názvem „jesle“. Jakmile se zlepší epidemiologická situace, chceme pokračovat v tematických nocích i ve sportovních lekcích pro širší veřejnost. Novinkou je i dětský klub „Dům v pohybu“, který jsme již zahájili online formou. Náš dětský klub má přinášet zábavu dětem ve školním věku, a to prakticky každý pracovní den. Připraveny jsou výtvarné, kreativní, keramické, divadelní a hudební kurzy, lekce klavíru, vaření, šití a další aktivity. Po domluvě lze využít i doučování. Činnost klubu bude probíhat převážně v Hluboké – Záměstí na adrese Pražská 676, pro žáky ZŠ K. Čapka zajistíme svoz. Děti 1. stupně ZŠ budou mít navíc do konce školního roku 2020/2021 vstup zdarma.

Téma Montessori vzdělávání je velice obsáhlé, stejně jako aktivity vašeho spolku. Je nějaká možnost poznat vás blíže?

Jakmile se zmírní koronavirová opatření, rádi přivítáme návštěvníky ve školce i v klubu, plánujeme i dny otevřených dveří. Všechny rodiče, které zajímá Montessori vzdělávání, bych ráda pozvala k poslechu našeho nového podcastu „S Karlou ve školce“. V něm chceme s kolegy průběžně zprostředkovávat praktické zážitky, které se u nás na denní bázi odehrávají. A také chceme vyvrátit mýty, které se někdy trádují – třeba že Montessori školky jsou jen jakýmsi moderním hlídáním dětí nebo že je toto vzdělávání pouze pro vyvolené a mimořádně talentované děti. Náš podcast bude k dispozici na webu www.hlubokavpohybu.cz, kde najdete i všechny důležité kontakty a přehled nadcházejících událostí nejen v rámci sportovní Montessori školky, ale v rámci celého spolku. Aktuální ohlédnutí za událostmi můžete sledovat na Facebooku na stránce Hluboká v pohybu.

Přejeme vám pevné zdraví a těšíme se na vás!

Aleš Dokulil

KDO JE KARLA PELDOVÁ

Jihočeská rodačka Karla Peldová se ve světě sportu a vzdělávání pohybuje již dvacet let. Je absolventkou Pedagogické fakulty JU (obor tělesná výchova a sport), držitelkou profesionální licence ČSFr 2. třídy v kickboxu a ČSKe 3. třídy v karate. Je spoluzakladatelkou Fight Club České Budějovice a dlouhodobou trenérkou nejúspěšnějšího oddílu karate dětí a mládeže v ČR. V roce 2014 obdržela od olympijského výboru z rukou Věry Čáslavské ocenění trenér roku. Karla má za sebou i studium ekonomického oboru, předškolní a mimoškolní pedagogiky, dále absolvovala kurz pod společností Montessori ČR. Má rozsáhlé zkušenosti se sportovním tréninkem i pedagogickou prací s dětmi, kromě toho již řadu let vede lekce pro dospělé, především lekce balance, bosu a fitboxu.

V roce 2015 založila s partnerem Petrem Kubičkou (mmj. trenérem státní reprezentace karate) a s manželi Vejvodovými sportovní a kulturní spolek Hluboká v pohybu. Jejich vizí bylo obohatit veřejnost tím, v čem se cítili silní a co jim v našem zámeckém městě chybělo. Spolek začal poskytovat výtvarné kurzy pro děti i dospělé. Vytvořili si tak široký okruh příznivců, kterým přináší bohatý program během celého roku – za zmínku stojí série příměstských táborů, kurzy rybaření, přežití nebo tematické noci. Ve spolupráci s městem každoročně organizují sérii adventních víkendů s názvem „Andělská Hluboká“.

Kromě toho jsou Karla s Petrem hrdými rodiči šestileté Adiny. A jestli se říká, že jablko nepadá daleko od stromu, v tomto případě je sportovní talent a nadšení pro pohyb opravdu nepřehlédnutelný. Zároveň je pro ně dcera hnací silou a inspirací pro činnosti, které prostřednictvím spolku veřejnosti poskytují a které se snaží neustále zdokonalovat.

www.facebook.com/hlubokavpohybu

ZOOLOGICKÉ ZAHRADY ŽÁDALY V ÚNORU VLÁDU O FINANČNÍ POMOC NA SVŮJ PROVOZ

České zoologické zahrady zůstaly v roce 2020 z důvodu vládních opatření při pandemii covidu zavřené téměř čtyři měsíce. Uzavření pokračuje i od začátku roku 2021, případné zpřístupnění třeba jen venkovních částí areálů je prozatím v nedohlednu. Finanční propad vlastních příjmů za rok 2020 české zahrady sdružené v unii (UCSZOO) vyčísly částkou více než 180 milionů korun, jako příspěvkové organizace jsou však stále vyloučeny z možnosti požádat stát o finanční kompenzace. Dle současných opatření je již nyní zřejmé, že rok 2021 bude pro zoo mnohem náročnější než rok 2020. Ředitelé českých zoologických zahrad se proto začínají obávat o osud chovaných zvířat, o své zaměstnance a také o budoucnost svých záchranných programů.

České uniijní zoologické zahrady jsou organizace krajů a měst. Jejich finanční soběstačnost, na rozdíl od řady kulturních zařízení, dosahuje v některých případech až osmdesát procent. „Finanční ztráty způsobené propadem vlastních příjmů byly vloni skutečně obrovské. Naproti tomu výdaje jsme příliš snižovat nemohli, musíme platit za krmivo, energie, mzdy. Máme sice své zřizovatele, ale i ti zápasí se snížením příjmů, jejich možnosti nejsou neomezené. Situace došla tak daleko, že řada zřizovatelů musela letos přistoupit ke snížení příspěvku na provoz zřizované zoo. Zoologické zahrady se tak pomalu ocitají na prahu provozní a ekonomické krize,“ vysvětlují ředitelé českých uniijních zoo.

Pro obnovení a zachování všech svých funkcí proto zoologické zahrady potřebují finanční pomoc od státu. „Tím, že plně respektujeme všechna vládní opatření, pomáháme státu, stejně jako řada dalších resortů, zvládnout pandemii covidu. Stát během jednotlivých vln pandemie dokázal pomoc divadlům, sportovištím a dalším volnočasovým aktivitám, podpořil také cestovní ruch. Žádost zoologických zahrad o finanční pomoc v nouzi však nebyla nikdy vyslyšena,“ uvedli ředitelé. V dubnu loňského roku přitom poslali ředitelé společný otevřený dopis vládě a v říjnu pak osobní dopis Unie zoologických zahrad jednotlivým gestčním ministrům s nabídkou zahájení debaty nad zhoršující se finanční situací zoologických zahrad. Bohužel, bez reakce.

Zoologické zahrady do roku 2021 vstupují v daleko horší ekonomické kondici, než tomu bylo vloni. „Díky loňským výrazným škrtům jsme zabrzдили rozvoj areálů, omezili opravy, vyčerpali rezervy na zvládnutí složité situace. Abychom mohli dále naplňovat naše poslání a zajistit odpovídající podmínky pro chovaná zvířata, budeme znovu žádat stát o finanční pomoc, které se jiným dostalo. Věříme, že uspějeme. Doufáme také, že v blízké době bude možné otevřít venkovní areály zahrad, byť s případným omezením počtu návštěvníků,“ zdůraznili ředitelé českých uniijních zoo.

ROK 2021 - MEZINÁRODNÍ ROK JESKYNÍ A KRASU

Mezinárodní rok jeskyní a krasu (IYCK) je iniciativou Mezinárodní speleologické unie (UIS). UIS je celosvětová organizace, která se věnuje průzkumu, dokumentaci, studiu a ochraně jeskyní a krasu prostřednictvím mezinárodní spolupráce. UIS se skládá z 54 členských států, které podporují Mezinárodní rok jeskyní a krasu. Českou republiku v UIS zastupuje Česká speleologická společnost.

„POZNÁVAT, ROZUMĚT A CHRÁNIT“

je hlavním mottem Mezinárodního roku jeskyní a krasu.

Mezi hlavní cíle Mezinárodního roku patří zejména:

- zlepšit veřejné povědomí o tom, jak se jeskyně a kras dotýkají každodenního života miliard lidí
- podporovat význam jeskyní a krasu prostřednictvím udržitelného rozvoje, zejména pokud jde o kvalitu a kvantitu vody, zemědělství, geoturistiku či ekoturistiku a přírodní a kulturní dědictví
- ukazovat, nakolik je studium a řádné hospodaření s jeskyněmi a krasem rozhodující pro globální ekonomiku a životní prostředí
- budovat celosvětovou vzdělávací kapacitu prostřednictvím aktivit zaměřených na vědu o jeskyních a krasových jevech
- podporovat povědomí o interdisciplinární povaze věd a managementu v oblasti jeskyních a krasových jevů a zdůraznit, jak budou v budoucím výzkumu, vzdělávání a ochraně životního prostředí potřebné interakce mezi různými oblastmi vědy a managementu.
- navázat trvalá partnerství s cílem zajistit, aby tyto činnosti, cíle a úspěchy pokračovaly i v budoucnu, až skončí Mezinárodní rok jeskyní a krasu

Kromě členských států UIS se na podpoře Mezinárodního roku jeskyní a krasu podílí desítky mezinárodních a národních organizací.

Jeskyně a kras

Kras je typ krajiny, která pokrývá přibližně 20 % povrchu země. Kras

vniká rozpuštěním skalního podloží. Na povrchu má mnoho podob, proto může být pro běžného člověka obtížné jej rozpoznat. Někdy působí dramaticky a malebně. Velká část krasových forem je ukryta v jeskyních.

Jeskyně a kras představují neocenitelné zdroje. Stovky jeskyní po celém světě jsou přístupné turistům, mnohé z nich se nacházejí v lokalitách světového dědictví. Jeskyně každý rok navštěvuje asi 150 milionů turistů, kteří přinášejí životně důležitou podporu mnoha národním ekonomikám. Zásoby vod v krasu představují přibližně 20% světových zdrojů pitné vody a zahrnují největší studny a prameny na Zemi.

Jeskyně a kras jsou domovem mnoha rozmanitých, důležitých a vzácných ekosystémů planety, které podporují ekologickou rozmanitost na povrchu i v podzemí. Nejvýznamnější kulturní a archeologická místa na světě se často nacházejí v krasových či nekrasových jeskyních. I když jeskyně a kras přinášejí užitek všem společností, představují také některé jedinečné výzvy.

Jeskyně a související cesty krasových vod nedisponují v zásadě žádnou filtrací znečišťujících látek. Krasové rezervoáry jsou mimořádně složité a málo probádané zásobárny vod, které se velmi obtížně modelují a snadno dochází k jejich kontaminaci. Často dokáží rychle na vzdálenost desítek kilometrů nepozorovaně přenášet patogeny a chemikálie do životně důležitých vodních zdrojů, které slouží lidem a ekosystému. Jeskyně a kras, jež často představují skryté krajinné prvky, nejsou obecně dostatečně probádané. Jen málo vědců a manažerů přírodních zdrojů má potřebnou znalosti pro řádný průzkum a správu těchto útvarů. Mnohé vlády vůbec neberou jeskyně a kras v potaz nebo neuznávají jejich význam.

Více informací o krasu a jeskyních v České republice můžete nalézt např. zde:

<https://www.speleo.cz/kras-a-jeskyne>

DAŇ Z PŘÍJMU V ROCE 2021

JAK NA TO?

V několika předchozích letech bylo pravidlem, že finanční úřad každoročně v zázemí místních městských úřadů v březnu poskytoval informace občanům a pomáhal s vyplňováním daňových přiznání k dani z příjmu fyzických osob. Vzhledem k současné epidemiologické situaci to letos bohužel nebude možné. Finanční úřad pro Jihočeský kraj, Územní pracoviště v Českých Budějovicích nyní funguje pro veřejnost v omezeném režimu – podatelna je otevřena každé pondělí a středu od 8 do 17 hodin, platby v hotovosti přijímáme od 8 do 15.30 hod.

Stejně jako ostatní orgány státní správy doporučujeme, aby nás poplatníci kontaktovali předem telefonicky (ústředna 387 723 111) a mohli jsme tak některé záležitosti předjednat.

Ing. Miloslav Vágner, ředitel sekce územního pracoviště, Finanční úřad pro Jihočeský kraj

Územní pracoviště v Českých Budějovicích, F.A.Gerstnera 1/5, České Budějovice, PSČ 370 01

www.financnisprava.cz

PODĚKOVÁNÍ

Děkuji městské radě a zejména těm členům, kteří podpořili poskytnutí dotace na obnovu pěší naučné stezky v Zámostí. Jedná se o výraznou relaxační zónu, která je hojně využívána rodiči s menšími dětmi a vděčnými seniory. Dovoluji si Vás ale požádat, zda by bylo možné nějakou vhodnou formou apelovat na dospívající mládež, aby při svých akcích stezku svévolně neničila.

Paní Machová zdraví a přeje zdraví

REKONSTRUKCE OKRUŽNÍ KŘÍŽOVATKY

V první polovině března letošního roku bude zahájena stavba „Rekonstrukce silnice II/105 Hluboká nad Vltavou, okružní křižovatka“, předpoklad dokončení na konci června. Investorem stavby je SÚS Jihočeského kraje, zhotovitelem společnost AKORD CB, s. r. o.

Předmětem stavby je kompletní zejména výměna konstrukčních vrstev vozovky vč. podloží, úprava přechodů na silnici II/105 a doplnění jejich osvětlení.

Trasa České Budějovice – Týn nad Vltavou bude vedena po obousměrné provizorní panelové komunikaci, ostatní větve křižovatky (Husova, Nad Parkovištěm, Penny market) budou uzavřeny. Parkoviště u Penny market bude přístupné pouze z ulice Na Parkovištěm.

Autobusové zastávky Pod kostelem zůstanou v provozu, linkové autobusy se budou otáčet na centrálním parkovišti.

ČLOVĚK V TÍSNI

Naše práce se uplynulý rok v mnohém soustředila nejen na pomoc v zahraničí, ale také doma v Česku. Díky sbírce SOS Česko jsme tak loni mohli i u nás pomáhat těm lidem, na které pandemie koronaviru dopadla nejtvrději.

„V loňském roce výrazně ovlivněném pandemií jsme přímo pomohli 11 570 rodinám nebo jednotlivcům,“ říká Šimon Pánek, ředitel organizace Člověk v tísni. „Většinu jsme pomáhali řešit jejich tíživou sociální situaci, nebo problémy s distanční výukou. Výrazně jsme regionálně rozšířili působení, takže v současné době poskytujeme nějakou formu pomoci lidem ve více než 100 městech a obcích. Bohužel očekáváme nárůst počtu rodin, které začnou mít problémy s dluhy, a to i přes vládní programy.“

V pomoci lidem v Česku, kteří se ocitají ve finanční tísní, dětem, které nezvládají distanční výuku, nebo těm, kteří budou potřebovat urgentní potravinovou pomoc, proto pokračujeme i tento rok.

Naše pomoc při koronaviru v kostce

- Přes 3800 lidí řešilo na help lince Člověka v tísni s našimi pracovníky problémy s dluhy, ztrátou práce, bydlením či orientací v podpoře státu.
- V 55 městech nově pomáháme s dluhy, vedle stávajících osmi krajů, kde už dluhové poradenství poskytujeme. V exekuci je stále přes 700 tisíc lidí a jejich situaci hrozí zhoršení.
- 5770 lidem i rodinám pomohli sociální pracovníci Člověka v tísni řešit problémy s bydlením, dluhy nebo prací. 840 rodinám jsme poskytli okamžitou pomoc ve formě potravinových balíčků.

- Přes 2000 dětí jsme podpořili ve vzdělávání. 800 z nich jsme doučovali s pomocí více než 400 dobrovolníků. 300 dětem jsme zajistili techniku potřebnou pro distanční výuku, 150 z nich poskytli připojení k internetu.
- Díky naší iniciativě dnes nabízí 13 vysokých škol či VOŠ své studenty k doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Jde o nový systémový projekt, do kterého bylo na začátku roku zapojeno 250 studentů a 300 přihlášených základních škol.
- Během roku jsme uspořádali víc než 110 kurzů a dalších akcí, kterých se zúčastnilo přes 3 200 pedagogů, asistentů pedagoga, studentů či rodičů. Výukové materiály z našeho vzdělávacího webu JSNS využívalo 3 800 škol a nepočítaně rodičů.

POTŘEBUJETE VY NEBO NĚKDO VE VAŠEM OKOLÍ POMOCI?

Ocitli jste se vy nebo někdo vám blízký ve finanční tísní a potřebujete pomoci? Zavolejte nebo napište na naši help linku, kde vám zkušený dluhový poradci pomohou řešit potíže s dluhy nebo s exekucemi. Volat můžete od pondělí do pátku od 9 do 17 hodin na 770 600 800. Napsat můžete kdykoliv na jakprezidtduhy@clovekvitisni.cz, uveďte prosím Vaše jméno, bydliště a popište blížeji Váš problém.

<https://www.clovekvitisni.cz/>

ONDŘEJ UNGNAD BY MĚL RADOST

Foto: Adam Růžicka

Foto: archiv kastelána zámku Hluboká

HISTORICKÁ CITACE O ZÁMECKÉ VODÁRNĚ U VLTAVY POD ZÁMKEM:

„Item také jest voda z řeky Vltavy nahoru na zámek přivedena... Také není vědomo, aby ve všem království Českém voda tak vysoko vedena byla, a jest již tak vysoko vyhnána, že v královském pokoji může se jí potřebovati a odtad pak spáda zase doluo k rozličným potřebám v zámku.“

Jedná se o popis Hluboké patrně z roku 1548, kdy ji vlastnil Ondřej Ugnád, svobodný pán ze Suneku. Citace je tedy jen o pár let mladší než dochovaný dubový pilot nalezený v základech právě opravované vodárny – o tomto němém svědkovi starých časů a technického umu našich předků. starých časů se dočtete v rozhovoru...

Ondřej Ugnad založil na panství velkou oboru; za jeho vlády vznikl také pod hradem nový mlýn, na svahu hradní hory založil vinice, byly zřízeny stroje ženoucí vodu z řeky na hrad a k poměrně rozsáhlým úpravám došlo i na samotném hradě. Nákladné práce, prováděné na celém panství, byly příčinou vzrůstajících Ondřejových dluhů. Roku 1545 proto Ondřej Ugnad raději zapsal hlubocké panství své manželce Bohunce.

Z doby, kdy hlubocké panství zápisným právem držel Ondřej Ugnad, pocházejí dvě obšírné písemnosti (obě dochované jak v české, tak v německé verzi), pojednávající o stavebních změnách, ke kterým v Ugnadově době na Hluboké a hlubockém panství došlo. Obě písemnosti jsou nadepsány společným titulem „Poznamenání všech věcí, co jest Jeho Milosti krále pána našeho najmilostivějšího při Jeho Milosti dědičném panství a zámku hlubockém skrze urozeného pána pana Ondřeje Ugnada z Suneku a jeho manželky paní Bohunky z Pernštajna etc. jakožto držitelkyni statku toho za času jejich spravování a zvláště pak v těchto nyní minulých nebezpečných letech pořádku zbýhlých k obraně a zachování, též i hospodářství dobrému a užitečnému zlepšení se stalo, jakž níže pořádku napsáno a poznamenáno jest.“ Celý fascikl s těmito písemnostmi je na rubu německy (zřejmě dodatečně) datován 4. srpna 1550. Samotné písemnosti ovšem zjevně vznikly o něco dříve, jak tomu napovídá zmínka v první z nich o práci provedené „předešlého roku, totiž léta 47“, přinejmenším tato první písemnost tedy pochází z roku 1548.

Zvenčí to možná vypadá, že zámek Hluboká usnul spánkem šipkové Růženy. Ale není tomu tak. Momentálně se tady věci dějí pod povrchem. V tajemných chodbách pod zámkem a pod hladinou vody ve vodárně...

Zeptali jsme se kastelána Martina Slaby na podrobnosti, a on nás poslal k vodě.

Ve vodárně jsme po žebříku slezli do míst pod podlahou, kudy v obvyklém provozu proudí voda a pohání turbíny zámecké vodárny. Důkladná rekonstrukce stavby právě spěje do finále. Z vodárny, kterou několikrát poničily povodně, se plní vodárenská věž v parku zámku, a z ní se zalévají zámecké zahrady, napájí tři zámecké kašny a rybníček v zadní části parku. Dříve voda z vodárny zásobovala také tři studny, které bývaly na hlavní ulici ve městě. Zůstala poslední před hotelem Závěš.

Na zámku se opravuje také podzemní systém, který odvádí dešťovou vodu. Systém podzemních chodeb je poměrně složitý, rozvinutý ve třech úrovních, což zřejmě odpovídá různým etapám přestavby zámku. Chodby jsou pod celým zámkem a vybíhají i daleko mimo půdorys zámku. Podzemí bylo ve stavu trochu zapomenutém, odborná firma provedla vyčištění, vyhledání a zpevnění nejvíce poškozených částí.

Povídali jsme si s nejen s kastelánem, informace poskytl také restaurátor Zdeněk Vaindl a odborná zaměstnankyně firmy Řehák – SPELEO, s. r. o. paní Kristýna „Kryšpína“ Kučerová.

Pane kasteláne, první důkladná rekonstrukce barokní stavby vodárny z roku 1753 je před dokončením. Celkové náklady na obnovu hrazené z dotace ministerstva kultury dosáhnou výše 5,3 mil. Kč. To je dobrá zpráva, vodárna si péči rozhodně zasloužila.

Vodárna je po velmi mnoho let součástí zámku, první písemné zprávy o ní pocházejí ze začátku 16. století. Takže my jsme věděli, že tehdejší hrad, později zámek, byl zásobován vltavskou vodou. Úvodní citace přímo z časů Ondřeje Ugnada dokládá pýchu tehdejšího majitele panství nad důmyslným technickým zařízením, které dokáže vodu vytlačit do převýšení 86 metrů vysoké skály, a do vzdálenosti 660 metrů od vltavského břehu.

Majitelé panství se v plynoucím čase střídali, ale

vodárna sloužila dál, a slouží i v dnešních časech. Zásobování vodou tak pokračuje už téměř 500 let. Nově nám během rekonstrukce potvrdil jedinečnost této technické památky dendrochronologický průzkum. Ten datuje jeden z dubových pilotů do roku 1541-4.

Znamená to, že vodárna bude opět fungovat na 100 procent?

Práce probíhají od loňského srpna. Viditelným problémem byly značné trhliny v obvodovém zdivu, bylo nutné zabránit závažným statickým poruchám. Části zdí se proto musely nově přezdíť, zdivem vyplnit vzniklé kaverny, každý kámen se musel znovu vyspárovat, všechno zpevnit. Teď se provádějí nové dřevěné konstrukce.

Díky právě dokončované opravě – a to je na tom to krásné – jsme mohli provést dendrochronologický průzkum nejstarších dřevěných technických prvků vodárny. Odborníci navrtáním a vyhodnocením vzorků z dubových pilotů v jejích základech zjistili, že jeden dubový pilot je ze dřeva, které bylo pokáceno roku 1541-44. Dubové dřevo trvale ponořené ve vodě je téměř nesmrtné. A my ho vidíme na vlastní oči, a máme důkaz toho, že historie tohoto místa tady existuje po dlouhou dobu – téměř 500 let. Takže nejen písemné zmínky, nejen obrázky, ilustrace s vodárnou pod zámkem, ale i hmotná kultura použitých materiálů nám potvrzuje datování, kdy poprvé vodárna začala sloužit.

Byli to machři, ti naši předci.

Ano, byli šikovní, přemýšliví a odváděli dobré dílo. Pracujeme tak, aby oprava proběhla co nejcitlivěji s respektem k původním dochovaným prvkům. Naši snahou je nic nevymýšlet, protože už to dokonale vymyšleno bylo, a pokud možno vracet vše do původního stavu, s původními materiály. Využíváme staré technologie, staré malty. Náročná bude obnova a konzervace dřevěných prvků.

Příběh vodárny nás tak ubezpečuje v tom, že se stavělo pořád na stejném místě, že jsou tu vrstvy, které na sebe navazují. Nad původními dřevěnými vodními koly stávaly dřevěné objekty, které občas spláchla povodeň, a tak se postavily další. V roce 1753 byla postavena zděná barokní stavba. Soudíme, že zřejmě od roku 1856 byly uvnitř osazeny turbíny

DENDROCHRONOLOGIE

je vědecká metoda datování založená na analyzování letokruhů dřeva. Umožňuje určit stáří dřeva s přesností na kalendářní rok. Nejdelší známá souvislá řada jde asi 11 000 let do minulosti.

Nejstarší doložená pozorování letokruhů prováděl Leonardo da Vinci, jenž pravděpodobně jako první pochopil spojitost mezi jejich šířkou a množstvím srážek během vegetačního období stromů. Moderní dendrochronologii pak založil ve 20. století americký astronom Andrew Ellicott Douglass, zakladatel Laboratoře pro výzkum letokruhů při Arizonské univerzitě.

DENDROCHRONOLOGIE V ČESKU

V Česku dendrochronologický výzkum probíhal od 70. let 20. století, významný byl zejména výzkum vlivu emisí na růst stromů. V současnosti se dendrochronologií zabývá několik dendrochronologických laboratorů a zahrnována je velká šíře dendrochronologických aplikací od datování archeologických a historických nálezů přes paleoekologii a paleoklimatologii až po datování svahových procesů. Nejbližší dendrochronologická laboratoř Botanického ústavu AV ČR je v Třeboni.

VODNÍ STROJ

Item také jest voda z řeky Vltavy nahoru na zámek přivedena, a to skrze puhy, kderěz sú z volova a mědi udělaný, trauby, skrze něž voda jde, sau z železa a z volova, a ačkoli takový vodní nástroj z příčiny drahoty těch tří kovův, volova, mědi a železa, mnoho jest stál, však proto takový nástroj při takovém královském zámku za jeden obzvláštní klínót stojí a tau také vodau jest hlubokost té studnice, jenž na zámku jest, vyplněna, jestliže by kdy potřeba toho přišla, tehdá 60 láter z hlaubi ta studnice vodu drží.

Také není vědomo, aby ve všem království Českém voda tak vysoko vedena byla, a jest již tak vysoko vyhnána, že v královských pokoji může se jí potřebovati a odtad pak spáda zase doluo k rozličným potřebám v zámku, ale poněvadž ty jisté trauby v čas válečný od nepřátel vedeny býti mohau, jest proto v tom předním, jakž scrchu dotčeno, příkopu cisterna v pauké skále vytesána, a to proto, aby v čas potřeby několik tisíc osob vodu k upotřebě míti mohli.

podle vzoru Josefa Ressla, slavného českého vynálezce lodního šroubu, a zároveň vybudován strop vodárny s komínem, tak, aby se mohl vnitřní prostor lépe vytápět.

Dodnes zůstaly zachovány Francisovy turbíny z roku 1908, to už je další vrstva pokroku z 20. století.

V roce 2003 se po povodních muselo opravovat poškození vnější zdi. A letos dokončíme opravu důkladnou opravu, a když všechno klapne, stihneme začátek sezony, v dubnu by měla být vodárna hotova. Je to technická, velice pěkná památka. A maximálně cenná v tom, že svou funkci plní už pět století.

Obě turbíny fungovaly dodnes?

Jedna z Francisek ne, pamětníci tvrdí, že od přelomu 70 – 80 let. Během oprav byly od loňského léta turbíny odstavené a vodu jsme tlačili nahoru k zámku pomocí čerpadel za využití potrubí turbín vedoucích přes půl kilometru dlouhou historickou štolou v podzemní.

Obě turbíny se musely rozebrat, odvézt do dílny a opravit. Jsou vysoké tři metry a rotor každé má průměr 120 centimetrů. Demontáž a převoz nebyl neřešitelný problém, ale správně vrátit turbíny na místo, ukotvit a spustit, to byla náročná práce, vysvětluje paní Kryšpína, která celý proces hluboké unikátní opravy důmyslného technického díla vodárny dokumentuje, fotografuje a filmuje.

Spousta lidí nechápe, proč nám to tak dlouho trvá, ale právě turbína se například osmkrát zvedala a znovu osazovala. Je to náročná odborná práce, kterou zajišťuje tým kolem Miloslava Cézy.

Na druhou stranu, říká kastelán Martin Slaba, je úžasné ty mužské při práci pozorovat. Jdou na to chytře, a ty hrozně těžké potvory dokážou zvládnout. Umí je podložit, posunovat jak je potřeba... Nervou to silou, ale důmyslem.

Nesedřou se, pracují elegantně. Francisovy turbíny v naší vodárně, které jsou upevněny na dřevěných konstrukcích, to je z technického pohledu něco naprosto výjimečného.

Jak to u rekonstrukcí bývá, jdete do akce s tím, že se provede malá oprava podlahy, nicméně vzápětí se ukáže, že nosné prvky podlahy už absolutně nedrží ve zdi. Protože ve vymletém zdivu už je neuložíte. Bylo nutno dozít kaverny a porušené zdivo, spáry vyčistit a vyspárovat. Práce opravdu náročná, chlapi leželi na dně průtokové šachty ve vodě, celí v oblecích proti vlhkosti, oblepení izolepou kolem zápěstí, aby jim voda neprosakovala dovnitř a ve velmi náročných polohách těla opravovali dílo předků. A to vždycky nejmíň tři hodiny v kuse, aby se jim to vyplatilo, když už se tak složitě oblékli.

U vody a ve sklepních prostorech je vždycky tak trochu revmaticky, dovedu si představit, jak je práce náročná. A turbíny pracují každý den?

Turbíny se zapínají pouze k čerpání vody nahoru do rezervoáru. A to hlavně v čase vegetační sezony, kdy je potřeba voda k zavlažování našich zahrad, do zámeckých kašen a doplnění vody spodního rybníčku v parku. Vodu jsme sice v kašnách měli, ale používalo se k tomu čerpadlo, teď po provedených opravách vodárny vše půjde tak, jak má být historicky správně.

Samozřejmě máme z realizované opravy naší úžasné technické památky velkou radost.

Ceníme si citlivého provedení prací s ohledem na původní plány i technologie. Restaurátor Zdeněk Vaindl pečlivě nastudoval původní dochované plány a dostupnou dokumentaci, tak abychom co nejvíce zachovali původní provedení a řešení a vše použili při rekonstrukci. Provádění prací nám odkrylo tajemství 16., 18. i 19. století najednou...

Voda z dolní vodárny se čerpá do pseudogotické vodárenské věže z 19. století, stojící naproti průčelí zámku. Jak je na tom ona?

Bohužel je také v katastrofálním stavu. Plán její opravy mám na stole právě v současné době. Získali jsme dotaci ministerstva kultury, už je schválená, což je velký úspěch. Budeme tak moci pokračovat dalším logickým krokem, který už v letošním roce naváže na obnovu dolní vodárny. Nepůjde hned o kompletní rekonstrukci, estetiku fasády, výměnu oken a tak dál. V první řadě půjde o opravu technickou, aby zařízení fungovalo bez závad. Následovat bude vybudování zavlažovacího systému horní zahrady. To bude pro zámek novinka, která tady ještě nebyla.

Firma, která práce provádí, je také výjimečná.

Řehák – Speleo, s. r. o., je rodinná firma, kde se řemeslo předává z otce na syna, pracují spolu a s kamarády. Nevím, jestli jste na Hluboké viděli jejich přednášku o Špicberkách – tam se také ubírá jejich hlavní zájem.

Jsou jeskyňáři a glaciopedologové, co v létě jezdí na Špicberky vrtat se v ledovcích a v zimě pracují doma –

v podzemích zámků a klášterů, ve starých šachtách a štolách. U nás na Hluboké začali

před čtyřmi lety prvními průzkumy historických podzemních systémů, řešili zjištěné havarijní stavy nutnými opravami, a také se zapojili do plánování a následné opravy zámecké vodárny. Jejich působení na Hlubocku však začalo před čtrnácti lety na zámku Ohrada. Právě pro Ohradu pánové z firmy už před mnoha lety znovuotevřeli zapomenutou neprůchodnou chodbu vedoucí pod cestou k zámečku. Dokonce se v ní našly poházené německé lékárníčky ještě z konce II. sv. války. Předávali jsme je do vojenského muzea a měli z nich radost.

To jsou všechno záležitosti, na které přišla řada po dlouhém čase, na které není moc vidět, ale které jsou hodně podstatné.

Firma Řehák dělá takové zajímavosti častěji?

Paní Kryšpína přikyvuje.

Ano. Klášter v Plasích – největší lahůdka firmy – je klášter architekta Santiniho a Dientzenhoffera, postavený na vodě. Téměř třicet let, už od roku 1993, se tam vracíme. Stejně tak jako do mnoha podzemních prostor zámků, hradů a klášterů v Čechách.

Ano, dodává Martin Slaba, v Plasech je úžasné stavební dílo, kde architekt příštím generacím zachoval latinský nápis „Bez vody se stavba zřítí“...

Tentokrát jsme si tedy povídali ve spodním prostoru pod podlahou vodárny. V místě, kde v obvyklém provozu proudí voda pohánějící Francisovy turbíny... Byl studený únor, mráz, a my stáli na vlhkých kamenech – pokud by tudy voda proudila jako obvykle, stáli bychom právě po krk ve vodě. Voda obvykle sahá k půlkruhové oblouku vstupního vtoku, který je teď jednoduše, ale zcela účinně zajímkován pytlí s pískem a voda Vltavy se drží v poslušném odstupu. V místě vnímáte příjemnou vlhkost a pocitové prostředí kamenné jeskyně, kde se výborně dýchá vodou prokysličený vzduch.

Oprava spodního patra počítá s tím, že se tady pro veřejnost otevře možnost se na technickou památku občas přijít podívat zblízka. Sejit po schůdkách do přízemí, sledovat proudící vodu a naslouchat hučení turbín. Ve chvíli naší návštěvy jsou staré dřevěné piloty pokryty ledem, takže je nevidíme zřetelně. Po dokončení oprav se část prostoru pod vodou navštíví a návštěvníci uvidí dubový pilot o průměru 20 cm, který překlenul časoprostor 1541 – 2021. Už vlastně neslouží, jen tam je...

Skupina českých speleologů soustředěných kolem firmy SPELEO – Řehák, se zapojila od roku 1986 do mezinárodního výzkumu nitra subpolárních ledovců a kryokrasu v jihozápadních Špicberkách.

Josef Řehák do jeskyní začal lézt v 50. letech v podkrkonošském Bozkově, později se stal i prvním ředitelem správy Bozkovských jeskyní. Odtud byl ovšem v roce 1978 z politických důvodů komunisty vyhozen. Věnoval se průzkumu podzemních systémů v Krkonošsko – Jesenické oblasti, kde pracoval dohromady s Poláky – ti ho v roce 1986 vyzvali, zda by se s nimi nechtěl začít věnovat výzkumu ledovců. A protože polské univerzity mají už od 50. let minulého století stanice na Špicberkách, začal jezdit právě tam. Podkrkonošští jeskyňáři vedeni Josefem Řehákem ze Semil tak jako jedni z prvních na světě začali lézt do nitra ledovců. Výpravy českých expedici glaciopedologů na Špicberky, kterých bylo již šestnáct, zaznamenaly slušný ohlas mezi vědci zabývajícími se polárními oblastmi. Jedné z účastnic, Marii Šabacké, se díky poznatkům ze Špicberk podařilo dostat do polárního výzkumu vedeného Američany v Antarktidě. Josef Řehák založil rodinnou firmu Speleo Řehák, která se věnuje mimo jiné průzkumům historického podzemí klášterů, zámků a dalších památek.

Zdeněk Vaindl – Významnou měrou se podílel na odhalení a poznání původních technologií NKP Vodní hamr Dobřív, a následně realizoval velkou část restaurátorských prací.

Foto: Adam Růžička

NA NĚKTERÉ VĚCI UŽ NEMÁM TRPĚLIVOST

Na některé věci už nemám trpělivost. Ne proto, že bych se stala arogantní, ale proto, že jsem ve svém životě dosáhla bodu, kdy nechci ztrácet čas věcmi, které mě popuzují nebo zraňují. Nemám pochopení pro cynismus, nepřiměřenou kritiku a agresivní požadavky všeho druhu. Ztratila jsem zájem dělat radost lidem, kterým na mě nezáleží, milovat lidi, kteří mě nemilují a usmívat se na ty, kteří se na mě neusmívají.

Už neztrácím ani jednu minutu s těmi, kdo lžou nebo se snaží manipulovat. Rozhodla jsem se, že už dál nebudu snášet přetvářku, pokrytectví, nepoctivost a pochlebování. Nechci dál tolerovat

předstíranou sečtělou ani akademickou aroganci. Stejně tak se nechci snižovat k pomluvám. Nesnáším hašteřivost a srovnávání. Věřím ve svět plný protikladů, a proto se snažím vyvarovat setkání s lidmi, kteří mají zkostratělé a zatvrzelé názory. V přátelství mi vadí zrada a nedostatek loajality. Nerozumím si s lidmi, kteří neumí pochválit a povzbudit. Zveličování mě nudí a mám problém přijmout ty, kteří necítí lásku a úctu ke zvířatům. A jako vrchol všeho nemám trpělivost pro ty, kdo si moji trpělivost nezaslouží.

~ Meryl Streep ~

PŘEČTETE SI?

Kniha „Vojenský výcvikový prostor Boletice, historie a současnost“ opět na skladě! Autor, pan Ladislav Skočný, v této publikaci seznamuje čtenáře nejen s historií zaniklých obcí a osad, ale i s vojenským využitím tohoto prostoru. Dlouhá léta byl výcvikový prostor pro obyčejného smrtelníka zapovězeným územím. Dnes se cesty do jeho nitra postupně otevírají. Tato

kniha je bohatým zdrojem informací o tomto kusu relativně nedotčené přírody a o jeho historii. Vázaná kniha má 260 stran, v textu je cca 600 fotografií z minulosti i současnosti, mapek, dokumentů, cena: 479 Kč.

Publikaci dostanete v Knize Olgy Trčkové

VÍTE, ŽE

Zámek Hluboká patří k nejnavštěvovanějším památkám v ČR. Loni přijelo 179 184 lidí, meziročně o 30 % méně. Nabízí čtyři prohlídkové trasy a věž. Dokončuje se oprava podzemí a barokní vodárny.

POMOC SENIORŮM S REGISTRACÍ NA OČKOVÁNÍ PROTI COVID-19

Milí občané,

hlubocké informační centrum pomáhá seniorům, kteří si nerozumí s internetem nebo se nemohou obrátit na někoho jiného s registrací očkování proti COVID-19.

Pokud potřebujete pomoci, zavolejte na tel.: 601 506 069 (Po-Pá od 10:00 do 16:00) a naši kolegové se s Vámi spojí a s registrací Vám pomohou.

Ing. Simona Homolková

Vedoucí IC Hluboká nad Vltavou

Zborovská 80, Hluboká nad Vltavou 373 41

Tel.: +420 601 506 069

Email: homolkova@hluboka.cz

Z TISKU: AJG V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH?

MÍSTO PARKOVIŠTĚ CHTĚJÍ NA SENOVÁŽNÉM NÁMĚSTÍ V BUDĚJOVICÍCH GALERII

Součástí proměny Senovážného náměstí by mohl být i přístup k Mlýnské stoce...

Na Senovážném náměstí v Českých Budějovicích by mohli odkrýt Mlýnskou stoku. A vedle postavit budovu pro Alšovu jihočeskou galerii. Nyní bude záležet na návrzích architektů.

Součástí proměny Senovážného náměstí by mohl být i přístup k Mlýnské stoce, kterou zakryli při stavebních pracích v minulém století. Takto navrhl úpravu místa architekt Zdeněk Chmel ve své diplomové práci z roku 2013.

| foto: archiv Zdenka Chmela a Fakulta architektury VUT Brno

Když na Senovážném náměstí v minulosti začala stát auta, tvrdili na radnici, že to bude jen provizorní parkoviště. Jenže v Budějovicích si pod tím lze evidentně představit i skoro 20 let. A například úvahy nad znovuotevřením Mlýnské stoky mezitím utichly.

Českobudějovičtí radní však teď přece jen rozhodli probudit dlouho plánovanou proměnu tohoto rozsáhlého prostoru v centru krajského města. V pondělí schválili vypsání veřejné zakázky na vedení soutěže, jejímž výsledkem mají být návrhy, jak zajímavou plochu zásadně proměnit.

„Senovážnému náměstí chceme dát novou podobu. Jelikož je to atraktivní místo, považujeme architektonickou soutěž za správnou cestu,“ myslí si náměstek primátora Juraj Thoma (Občané pro Budějovice – OPB).

„Osobně preferuji, abychom na konci měli k dispozici projekt, který umožní provádět jednotlivé úpravy odděleně. Zvlášť bychom měli řešit tři věci: otevření Mlýnské stoky, budovu Alšovy jihočeské galerie a poté zeď, parkování a zpevněné plochy,“ pokračuje Thoma.

Město podle něj zařadilo proměnu náměstí na seznam strategických projektů. Díky tomu by mělo být snazší získat na úpravy evropské či státní dotace.

O stěhování Alšovy jihočeské galerie ze záměcké jízdárny v Hluboké nad Vltavou do Českých Budějovic se mluví dlouho.

„Jeden z našich badatelů mi dokonce před časem ukazoval paměti prvního ředitele Bohumila Houdka z roku 1964, který si už zhruba 10 let po otevření poznamenal, že jsou tyto prostory nevyhovující. To potvrzují,“ reaguje ředitel Aleš Seifert.

„Stále proto směřujeme k tomu, abychom postavili novou budovu na Senovážném náměstí. Mimochodem bychom tam našli jiné návštěvníky, a to už proto, že jsou Budějovice dopravně dostupnější. Nějaký čas to ale potrvá. Odhaduji, že bychom v případě úspěchu mohli vypsat architektonickou soutěž na samotnou budovu do 2,5 roku,“ líčí Seifert.

Ten dlouhodobě tvrdí, že by v Budějovicích mohla vzniknout velikostí podobná stavba jako mají v dolnorakouském Kremsu.

Stěhování podporuje i Jihočeský kraj, zřizovatel galerie. „Zařazujeme to do seznamu priorit, se zástupci města jsme o tom hovořili. V budoucnu bychom ve vedení kraje měli mít setkání, kde si řekneme co dál. Jsme rádi, že budějovická radnice tento záměr odstartovala. Zvýšilo by to atraktivitu města a do tohoto místa to zapadá,“ myslí si náměstek hejtmána pro kulturu Pavel Hroch (Jihočeši 2012).

Budova by stála v místech, kde je nyní parkoviště. To přitom původně vzniklo jako dočasné.

„Je to provizorní parkovací plocha, protože v regulačním plánu tam počítáme s vybudováním podzemního parkoviště. Nejprve ale musíme najít soukromého investora, město na to nemá peníze,“ řekl už v roce 2002 tehdejší náměstek primátora Vladimír Kostka (Unie svobody).

Jeho slova nyní potvrzuje současný náměstek primátora pro dopravu Viktora Lavička (ANO). „Kdybychom měli řešit toto místo, určitě bychom museli jít s parkovištěm pod zem. Zda by to bylo jedno, nebo dvě patra, zatím nevíme,“ konstatuje.

Vedle tohoto záměru by pak zástupci města chtěli odkrýt Mlýnskou stoku. Ta se schová pod chodníky či silnice už u Metropoli a vytéká až v ulici Karla IV. Pod zem takto zmizela po stavebních úpravách v polovině minulého století.

Mnoho reakcí pak vyvolala před několika lety diplomová práce architekta Zdenka Chmela, který navrhl právě i odkrytí stoky a schody k vodě.

„Samotné technické provedení odkrytí by mělo být poměrně snadné. Důležité ale bude vhodně pojmout nově vzniklá nábřeží. Ve své práci jsem navrhoval pozvolný přístup k vodě pomocí pobytových schodišť,“ popisuje Chmel.

Architekt připomněl, že vedle odkryté Mlýnské stoky by na místě současného parkoviště mohla být galerie.

„Ve své diplomové práci jsem pro galerii prověřoval několik lokalit, ale Senovážné bylo jasným favoritem. Bylo by možné využít propojení s Jihočeským muzeem, spolkovým domem Slavia a nedalekou budovou Jihočeské vědecké knihovny a vytvořit v této části města kulturní okružek,“ uvádí.

Město teď dostane více nápadů od ateliérů, jež se zapojí do soutěže.

„V tom je její výhoda. Radnice bude mít k dispozici více návrhů, které může porovnávat z nejrozličnějších hledisek. Největší výzvou totiž bude právě skloubení všech požadavků na toto místo,“ dodává Miroslav Vodák (OPB), předseda komise pro architekturu a územní rozvoj, která na radnici funguje.

Podobných velkolepých a také nákladných záměrů má město rozpracovaných více, všechny jsou zatím jen v podobě projektů či vizí. Je to třeba rekonstrukce KD Slavia, stavba budovy divadla či vodní světl.

Autor: Jakub Bartoš, www.idnes.cz

SČÍTÁNÍ LIDU

Kontaktními místy pro Sčítání 2021 jsou pracoviště České pošty, s. p. nebo Českého statistického úřadu určená pro veřejnost k vyzvednutí prázdných nebo odevzdání vyplněných listinných sčítacích formulářů pro Sčítání 2021.

**HLUBOKÁ NAD VLTAVOU MASARYKOVA 40, 37341,
HLUBOKÁ NAD VLTAVOU 954 237 341**

Číslo jednací: **CSU-001230/2021-01**

Vážená paní, vážený pane,

již od roku 1869 probíhá na našem území každých deset let sčítání lidu. V roce 2021 nastane další opakování této významné události. Důležitou součástí projektu je zapojení obcí při jeho přípravě a provádění, protože bez spolupráce s obcemi se sčítání lidu neobejde. Zapojení obcí je proti minulosti výrazně menší.

Sčítání 2021 začíná o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. V první fázi má každý možnost sečíst se online prostřednictvím **elektronického formuláře** na webu nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat **listinný sčítací formulář**. Jeho distribuci mají na starosti sčítací komisaři a síť kontaktních míst. Tuto část Sčítání 2021 zajišťují z velké části naši partneři z České pošty, s. p. Distribuce a sběr listinných formulářů budou pravděpodobně probíhat ve složité epidemické situaci. Činnost sčítacích komisařů i kontaktních míst bude v součinnosti ČSÚ a České pošty upravena tak, aby došlo k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem za dodržení aktuálních hygienických opatření.

Za realizaci Sčítání 2021 odpovídá Český statistický úřad. Úkoly obcí vyplývají z § 14 zákona č. 332/2020 Sb., o sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a o změně zákona č. 89/1995 Sb., o státní statistické službě.

Zapojení většiny obcí do příprav sčítání proběhlo již v první fázi, zaměřené na územní přípravu. Vybrané obce spolupracovaly s ČSÚ při ověřování referenčních údajů RÚIAN za budovy a adresy, při došetřování technicko-ekonomických atributů (TEA) budov, při harmonizaci hranic a popisu základních sídelních jednotek a doplňování údajů za bytové domy a byty ve vlastnictví obce. Za Vaši spolupráci velmi děkujeme.

Oproti poslednímu sčítání v roce 2011 se obecní úřady již nebudou muset podílet na dodatečném sčítání obyvatel nesečtených v řádném termínu a nebudou muset ani poskytovat veřejné připojení k internetu pro zájemce o vyplnění elektronického sčítacího formuláře na úřadě.

Úkolem obecních úřadů však bude v průběhu samotného sčítání mezi březnem a květnem 2021 **zajistit základní informovanost obyvatel obcí** o sčítání na jejich území tím, že na své úřední desce či jiným v místě obvyklým způsobem zveřejní Oznámení Českého statistického úřadu ze dne 9. 2. 2021 o konání Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 v České republice, seznam sčítacích obvodů v obci včetně jejich vymezení, jména a příjmení a čísla průkazů příslušných sčítacích komisařů (včetně případných změn) a adresy a kontaktní údaje kontaktních míst ČSÚ a České pošty. Zatímco Oznámení ČSÚ o Sčítání lidu, domů a bytů v roce 2021 a adresy a kontaktní údaje kontaktních míst ČSÚ a České pošty Vám zasiláme v příloze tohoto dopisu, seznam sčítacích obvodů v obci, jména a příjmení a čísla průkazů příslušných sčítacích komisařů pro jednotlivé sčítací obvody budou dostupné od 6. 3. 2021 v aplikaci České pošty na adrese <https://scitani.ceskaposta.cz>, kde si bude nutné podklady ke zveřejnění stáhnout či vytisknout. Údaje o sčítacích komisařích budou v průběhu sčítání na stejné adrese průběžně aktualizovány.

Připravili jsme pro Vás rovněž **stručný informační leták**, který přehlednou formou poskytuje základní údaje o sčítání, včetně vysvětlení jeho významu a průběhu. Chtěli bychom využít Vaší pozice a komunikačních kanálů, jimiž Vaše obec disponuje, k šíření informací o Sčítání 2021 mezi obyvateli. **Žádáme Vás proto o zveřejnění i těchto informací na webu a sociálních sítích, v místních zpravodajích, případně o jejich odvyšování v obecním rozhlasu nebo i prostřednictvím místního televizního vysílání.** Zmiňovaný informační leták naleznete v příloze tohoto dopisu.

Pro aktuální informace o přípravách a průběhu Sčítání 2021 můžete navštívit webové stránky www.scitani.cz, zaslat své dotazy na e-mail dotazy@scitani.cz nebo využít informační linku Českého statistického úřadu 274 056 789.

Předem děkuji za Vaše zapojení a těším se na spolupráci.

S pozdravem a přáním hezkého dne,

Ing. Marek Rojček, Ph.D.
předseda Českého statistického úřadu

BEZPEČNĚ, ONLINE, RAZ DVA. SČÍTÁNÍ ZAČÍNÁ 27. BŘEZNA 2021.

Průběh sčítání

Sčítání 2021 začíná rozhodným okamžikem o půlnoci **z 26. na 27. 3. 2021. Do 9. 4. 2021** má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře na webu www.scitani.cz nebo v mobilní aplikaci. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost **od 17. 4. do 11. 5. 2021** vyplnit a odevzdat listinný formulář. Jeho distribuci zajišťují sčítací komisaři.

Vzhledem k současné epidemické situaci připravil ČSÚ v součinnosti s Českou poštou a hlavní hygieničkou České republiky distribuci a sběr listinných formulářů, při kterých dojde k výraznému omezení fyzických kontaktů mezi sčítacími komisaři a obyvatelstvem. Distribuce formulářů do domácností bude probíhat podobně, jako nyní probíhá doručování doporučených poštovních zásilek, při dodržování přísných hygienických pravidel (ochranné pomůcky, dezinfekce, fyzický kontakt primárně venku, minimalizace doby kontaktu). Z tohoto důvodu nebudou sčítací komisaři pomáhat s vyplňováním formulářů. V případě potřeby se však můžete obrátit na infolinku **840 30 40 50**. Vyplněné formuláře bude možné odeslat v předtištěné obálce prostřednictvím schránek České pošty nebo odevzdat na cca 800 kontaktních místech České pošty (vybrané pobočky). Odeslání bude zdarma. Kontaktní místa budou provozována za zvýšených hygienických požadavků.

Koho se sčítání týká

Sčítání 2021 je povinné pro všechny osoby, které mají k rozhodnému okamžiku trvalý pobyt

nebo přechodný pobyt nad 90 dnů na území ČR. Sečíst se musí každá taková osoba, bez ohledu na místo skutečného pobytu, věk, svéprávnost a zdravotní stav. Za osoby mladší 18 let, osoby omezené ve svéprávnosti a podobně provádí sečtení jejich zákonný zástupce, opatrovník nebo osoba k tomu oprávněná. Sčítání se týká i cizinců přítomných v ČR v rozhodný okamžik, s výjimkou diplomatů nebo cizinců s krátkodobým pobytem do 90 dnů.

Kontaktní místa

Kontaktní místa Sčítání 2021 najdete na vybraných pobočkách České pošty a všech krajských správách Českého statistického úřadu. Poskytují široké veřejnosti informace o sčítání a jsou také místy, na kterých lze získat nebo odevzdat listinné formuláře.

Ochrana dat

Bezpečnost dat sčítání je zásadní. Veškeré osobní údaje jsou zpracovávány v souladu s příslušnými právními předpisy a používány jsou maximálně zabezpečené informační systémy.

Přínos sčítání

Výsledky jsou široce využitelné například při přípravě programů bydlení, rozvoji infrastruktury nebo plánování lepší dostupnosti služeb. Informace zjištěné během sčítání ovlivňují činnost veřejné správy, podnikatelské záměry i směřování výzkumných či vědeckých pracovišť a v konečném důsledku ovlivňují život každého z nás.

Podrobnější informace naleznete na webu www.scitani.cz.

stručný průvodce

CO DĚLAT, KDYŽ NALEZNETE „OPUŠTĚNÉ“ MLÁDĚ

VELIKONOCE NA HLUBOKÉ

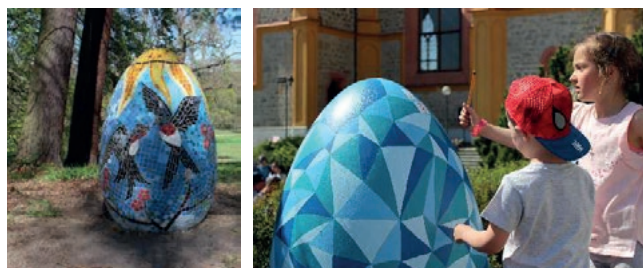
VELIKONOCE NA HLUBOKÉ 2021

DOBROČINNÝ PROJEKT SOUČÁST ŘETĚZU NADĚJE

www.VELIKONOCENAHLUBOKE.cz

VELIKONOČNÍ SOUTĚŽE

STEZKA ZA OBŘÍMI KRASLICEMI

TERMÍN: 2. dubna 2021 - 30. května 2021

Dlouhodobá expozice obřích kraslic umístěných na třech různě dlouhých okružích.

DOBROČINNÝ BĚH

TERMÍN: pondělí 5. dubna 2021 - neděle 30. května 2021

Virtuální běžecký závod na 8,5 km. Trať vede zámeckým parkem a v okolí Hluboké. Výsledky budou zaznamenávány pomocí mobilní aplikace a zapisovány do tabulky nejlepších. Výhodou je možnost startovat kdykoliv ve stanoveném období a pro každého závodníka je libovolný počet pokusů.

DOBROČINNÝ CANICROSS

TERMÍN: pondělí 5. dubna 2021 - neděle 30. května 2021

Virtuální běžecký závod se psem na 6 km. Trať je umístěna do okolí Muničské rybníky.

DOBROČINNÝ SPRINT NA HORSKÉM KOLE

TERMÍN: pondělí 5. dubna 2021 - neděle 30. května 2021

Virtuální závod pro cyklisty na 3,5 km. Trať je velmi technicky náročná.

RODINNÁ HRA S MAPOU

TERMÍN: pátek 2. dubna 2021 - neděle 30. května 2021

Zábavná hra s mapou, na jednom z okruhů stezky za obřím kraslicem. V průběhu hry se bude luštit tajemka a plnit další vložené úkoly.

Projekt s názvem Velikonoce na Hluboké se stal díky svému charakteru rodinné a zároveň charitativní akce jednou z nejvyhledávanějších společenských aktivit brzkého jara v České republice. Každým rokem tuto několikátýdenní akci navštíví více než 20 000 osob.

Symbolem Velikonoc na Hluboké jsou obří, bezmála 700 kilogramů vážící, kraslice pomalované akademickými malíři, ale i například dětmi z místní základní školy. Umělecky ztvárněné kraslice tvoří vždy od Velikonoční neděle volně přístupnou galerii v zámeckém parku, městě a jeho okolí.

ŘETĚZ NADĚJE

Velikonoce na Hluboké jsou základním článkem rozsáhlejšího charitativního projektu ŘETĚZ NADĚJE, jenž se snaží získat finanční prostředky na podporu znevýhodněných nebo hendikepovaných.

Projekt propojuje různé drobné charitativní aktivity v silný řetěz, který dává hendikepovaným novou naději.

Od roku 2015 Řetěz naděje celkem věnoval hendikepovaným částku

1 041 667,-

Více informací na www.hope4you.cz

Podpořili jsme

2015
Jaroslav Blažek
Horské kolo

2016
Jitka Fikotová
Skútr

2017
Ondra a Toník
Kapnometr

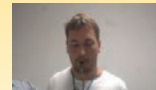
2018
Rihovi
Společný zážitek

2019
Daniel Vojtek
Invalidní vozík

2019
Jakub Šebík
Brain port

2020
Animal Rescue
Nové kotce

KOMU POMŮŽEME V ROCE 2021

Ještě před narozením malé Adélky z Bavorovic lékaři zjistili, že má rozštěp páteře - nejhorší variantu - takzvaně míchu venku a také hydrocefalus, který bývá často přidruženou vadou k tomuto postižení. Po narození byl rozštěp páteře v Praze ihned operován a pár dní na to musel být řešen i hydrocefalus - městnání mozkomíšního moku v mozkových komorách - zavedení hadičky do mozkových komor a hadičkou do břiška na odtok přebytečného moku.

Nyní jsou Adélce 4 roky, nechodí, začíná si sedat do sádky, v běžném sedu potřebuje oporu, dokáže se z lehu dostat na kolínka a v této poloze si ráda hraje. Je to velmi empatická, veselá a bystrá holčička, s pohybem jde pořád pomalu kupředu! Toto všechno už její matka nevidí jako hlavní problém, přestože dlouho trvalo, než se s tím sžila. Trápí je spíš reflux moči do ledvin a neurogenní močový měchýř, který často souvisí právě s poškozením míchy. Z tohoto důvodu musí Adélku 6x denně cévkovat a je nutné užívat zajišťovací antibiotickou léčbu. Podstoupila už i několik zákroků, přes to

všechno má Adélka velmi časté záněty ledvin, někdy i 2x do měsíce a s tím spojené časté hospitalizace v nemocnici. Má porušené oba svěrače a bude doživotně na plnách.

Adélce velmi pomáhají nákladné neurorehabilitace, které je dobré podstupovat několikrát do roka. Jezdí do Centra Hájek, kde intenzivní 12-ti denní rehabilitace stojí 71 500,-. „Adélka má dobré předpoklady se postavit na vlastní nohy. Tak nějak proplováme a jsme rádi, za to co máme, protože víme, že může být ještě hůř,“ říká její maminka.

„Vydaje na hendikepované dítě jsou vážně obrovské. Systém není úplně šťastně nastaven. Každou chvíli narážíme na úskalí byrokracie a je smutné, že k problémům, kterými procházíme, musíme ještě řešit, kde na to vzít.“

KÁNĚ LESNÍ

Káně lesní (*Buteo buteo*) bylo vyhlášeno Českou společností ornitologickou Ptákem roku 2021. Jde o našeho nejběžnějšího dravce, kterého můžete často vidět, jak sedí na stromě u silnice.

Bohužel jde také o jeden z nejčastějších druhů, který přijímáme do naší záchrané stanice pro handicapované živočichy. Smutná statistika loňského roku zní: celkem přijato 23 káňat, z čehož 2 uhynula, 11 muselo být utráceno, 9 se vypustilo zpět do přírody a 1 přešlo do stavu do r. 2021.

Nejčastějšími důvody pro přijetí zraněných káňat jsou:

- popálení elektrickým proudem
- srážka s dopravním prostředkem
- zlomeniny končetin z neznámých příčin
- vysílení, vyhladovění
- pohmoždění, naražení
- otrava
- osiřelá či předčasně vylétlá mláďata

Jedním z těch, které se zotavilo a mohlo být vypuštěno zpět do přírody, bylo toto nezvykle světle zbarvené káně. V červnu loňského roku bylo vysílené a vyhladovělé nalezeno u Dívčího kamene. Během pár dní se u nás zotavilo a doufáme, že našlo cestu zpět do okolí Holubova.

CHVILKA POEZIE

BÁSEŇ Z POPELA FÉNIXE

Fénix se znovu zastavil v letu

Bezvládně komíhal křídly a střemhlav políbil zemi

Ještě nedávno se mu létalo tak lehce, jakoby předzvěsti této nostalgie

Ve větru kdosi křiknul, že to přeci říkal,

když jeho bezvládné tělo udeřilo v prach

...

Když Fénix znovu rozepjal křídla, nic z toho, co znal, nebylo jako dříve.

Vše bylo jiné, všechny ty stromy, ulice a mraky najednou vypadaly jasnější a zářivější, ale pak si uvědomil, že to, co se změnilo, je právě on sám...

To on nyní vnímá to stejné jinak, uvědomil si, že to on změnil svůj způsob myšlení a narovnal se.

Změnil svůj pohled na věci kolem, cítil, že má v sobě tu moc, v kterou nevěřil, ale nyní cítil v sobě.

Opět našel víru.

Ta Víra jak plachetnice, napjatá větrem, co mne žene konečně zpět ku pobřeží, k domovu,

svému opravdovému já a zpět na svou vnitřní cestu.

Kolikráte zase? Pozbyl jsem sebe sama? A musel znovu sklouznout do hlubin,

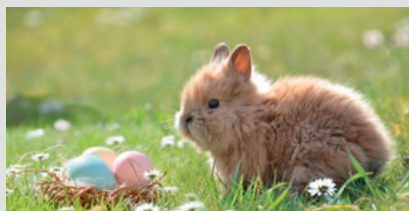
abych v té tmě nahnal své skutečné já, světlo dne.

Ta víra je moře, zahání zlé sny a konejší svým šumem na přídi. Pozbývá strachu z osamění a plní stesk po dětech svým konejšivým rytmem vln a svou hloubkou. Pak i bolest má svou krásu. Vzepjal se a skočil do hlubin nebes. Když kroužil oblaky, uviděl sám sebe tam dole, ve svých vzpomínkách, cítil znovu to sevření a tmu, písek v uších a prázdnotu.

Také cítil, že se vše bude opakovat.

Budou pády a bolesti, budou zas dny, které se budou zdát prázdné...

Miroslav Schlehr

VELIKONOČNÍ BOCHÁNKY KŘUPAVÉ A VOŇAVÉ

Vám upečou v hotelu Záviš

ve čtvrtek 1. dubna

Objednávky: tel. recepce 775 966 666 nebo Hanka Hanušová 777 200 310

k vyzvednutí z okénka v podvečer tentýž den mezi 17.00 – 19.00 hodinou

PŘÍSLOVÍ HOSPODÁŘSKÁ

nesoucí se obsahem a významem svým k povětrnosti, k půdě a způsobu jejího zdělávání, k lukám, lesům, zahradám, vinicím, chmelnicím, zvířatům hospodářským, k zjevům přírodním a jich vlivu na poměry hospodářské, k čeledi atd., vůbec ke všemu, co v obor zemědělství zasáhá.

Autor: Karel Hrubý

Zdroj: HRUBÝ, Karel. Sbíрка přísloví, pořekadel a průpovědí, kterých užívá náš lid rolnický. Praha: J. OTTO. 1880. S. 17–39.

S Bohem začni v každé době, podaří se práce tobě.
Kdo ráno vstává, tomu Pán Bůh dává.
Bez hospodáře i dobytek pláče.
Kdo své zahazuje, cizího nezasluhuje.
Dokud co máš, necht' o to dbáš.
Synu! šetři a chraň každé ptáče, pro tvůj zdar se stromu na strom skáče.
Hmyzu mnoho na stromu přináší ti pohromu.
Vážíš-li si stromu, zahrady: za práci dá ti steré náhrady.
Kdo se rád hádá, v posměch se dává.
Od včely máš medu, od hada však jedu.
Mladí ležáci, staří žebráci.
Chceš-li s pole bráti, musíš na ně dáti.
Brázda hluboká, sláma vysoká.
Široké brázdy, prázdné stodoly.
Hnůj na dvoře, zlato na poli.
Záhy vstávej, příklad dávej.
K dokonalosti neustále pokračuj i všestranně a neúnavně ji dovršuj.
Není každý oráč, kdo se pluhu drží.
Plné stáje vedou v ráje.
Kde co čpí a kde co hnije, pole, luka z toho sílu pije.
Kde jaký neřád, hrabej pořád; mech, ten nech!
Strniště, sláma polí jest máma.
Kaliště, bláto na poli zlato.
Co můžeš zhotoviti dnes, neodkládej na zítřek.
Dobře včas jiskru uhasiti.
Lepší dnes malý kus než zítra celá hus.
Není všechno zlato, co se třeptí.
Kdo jinému jámu kopá, sám do ní padá.
Když se páni rvou, pouštějí sedláci chlupy.
Dobrý kohout nebývá tučný.
Řemeslo má zlaté dno.
Kdo dva zajíce honí, žádného nechytí.
Panská láska po zajících skáče.
Nekupuj zajíce v pytli.
Nestojí dům na gruntě, ale na ženě.
Nešťastný taký dům bývá, kde kohout mlčí a slepice zpívá. (Kde muž nosí přeslici a žena palici.)
Běda tomu, v jehož domě se kočky a myši sestří.
Ze zlé kůže nemůže býti dobrý kožich.
Slepice ku plemenu neber od mlynáře a svině od pekaře a ženy z města nepojímej do vsi; budeť často na trh choditi a dříve než utrží na krupách radlici, propije i čertadlo.

Lepší zajíc v pytli než holub na střeše.
Když Pán Bůh dopustí, i motyka spustí.
Běda té slepici, na kteréž se jestřáb učí.
Kuře chce moudřejší býti než slepice.
I slepá slepice někdy zrnko najde.
Ani slepice darmo nehrabe.
Jest tajný jako slepice na vejcích.
Jaký strom, také ovoce.
Kam strom ohýbáš, tam roste.
Nepadá jablko daleko od jabloně. Nepadne jablko daleko od stromu.
Jaký plat, taká práce.
Spěšně k jídlu, spěšně k dílu, aneb: Jaký k jídlu, taký k dílu.
Práce bezděčná nebývá vděčná.
Práce kvapná, málo platná.
S chutí do toho, půl je hotovo.
Dvakrát měř, jednou řež.
Z lesa honí medvěd a z domu macecha.
Neštěstí nechodí po horách, ale po lidech.
Hory s horami se nesejdou, za to však lidé s lidmi.
Nové koště dobře mete.
Bez matky včeličky — ztracené dětičky.
Čím víc se člověk včel bojí, tím více se na něho sypou.
Skoupě kdo včely přehlíží, sám ve škodu se pohřívá.
Čí chléb jíš a pivo piješ, toho píseň zpívej.
Řeč se mluví a pivo se pije.
Čím starší kozel, tím tvrdší roh.
Kopřivu mráz nespálí.
Chutnější chléb ve svobodě než koláč ve službě.
Když ženské perou, čerti je berou, a když chléb pekou, div se nevztokou.
Lenoch i pod svou střechou zmokne.
Kuj, dokud železo řeřavé.
Kdo maže, ten jede.
Okno, do srdce okno.
Kdo má sádlo, tomu snadno.
Ohně nelze upáliti, vody utopiti, větru udusiti a pravdě zahynouti.
Pěšky jako za vozem.
Nenamazaný vůz těžce se táhne.
Vůz musí, když se koně oprou.
Lesem šel a stromu neviděl.
Do lesa dříví nevoz, do moře vody nenos.
Čím dál v les, tím více dřev.
Jak s lesem mluvíš, tak ti odpovídá.
Kde se mydlí, dobře se pere.
Všude se jako vrba ujme.
Všude koukol mezi pšenicí.
Kdo tobě pelyněk sype, syp jemu zase hořec.
Dobrý hospodář i o nejmenší věci věděti chce.
Hospodaří zle, od desíti k pěti; kde je, aby nebylo.
Dávám, abys dal.
Nemáš-li peněz, do hospody nelez.
Kalendář je lhář, Bůh nejlepší hospodář.
Rannímu dešti, ženskému pláči a psímu kulhání stálosti chybí.
Pán Bůh stvořil volky a čert spolky.
Toho slyš, čí chléb jíš.

JAROMÍR ZUMR: ZE ZÁPISNÍKU FOTOGRAFA PŘÍRODY

NA FOTOGRAFICKÉM LOVU LIŠEK

S liškami se setkáváme v přírodě často, ale ne vždy se podaří takové setkání fotograficky zachytit. Proto jen v dalekohledu sledujeme, jak liška loví na louce hraboše, nebo kdy prochází opatrně krajinou. Někdy se podaří lišku překvapit, jindy zase liška překvapí nás a rychle zmizí.

Jednoho dne jsem seděl na břehu Starohaklovského rybníka a pozoroval před sebou ostrůvek, kde byla kolonie racků. Vzpomněl jsem si, jak jsem tady v loňském roce fotografoval dvě užovky. Když jsem se v duchu zabýval vzpomínkami na setkání s užovkami, tak jsem najednou zahlédl na hladině podivné zvíře, jak plavalo z rákosí přímo k malému ostrůvku, kde byla zmíněná kolonie racků. Nejdříve jsem nemohl rozeznat, co je to.

Najednou ti nejodvážnější rackové na plavající zvíře zaútočili a spustili poplašný křik. Ostatní sedící rackové na hnízdech vzlétli a kroužili vzrušeně nad ostrůvkem. Vzdálenost od rákosí k ostrůvku, nebyla velká, snad osmnáct až dvacet metrů. Až nyní jsem rozpoznal, že je ve vodě liška. Z hladiny jí vykukovala jen drobná hlava, na které byly vztyčené špičaté slechy, a část hřbetu. Vše ostatní bylo ponořeno částečně pod hladinou. Na fotografování to bylo daleko, a proto jsem pozoroval, co se bude dít dál. Liška doplavala až k ostrůvku, vylezla na jeho okraj a za doprovodu útočících racků proběhla mezi opuštěnými hnízdy. Pak zaběhla do trávy, kde

navětrila schovaná mláďata racků. V kolonii již bylo několik prvních mláďat, která se vylíhla už minulý týden. Liška si dvě vzala do mordy a rychle s nimi spěchala zase k okraji ostrova, a vklouzla do vody. Snažila se rychle dostat od místa, kde loupila. Rackové na ni stále doráželi s takovou razancí, že snad i některý ji zasáhl zobákem do hlavy. Některý zaútočil, aby vzápětí zase za prudkého obratu vlétl do výšky, tam se rychle otočil a znovu útočil. Celý incident trval jen krátce. Snad minutu nebo dvě. Liška se v pořádku dostala

do malého rákosí, kde již byla pevnina, a proto mohla rychle zmizet. Já už ji neviděl, jen jsem tušil, kde asi je, protože nad ní stále poletovali rozzlobení rackové. Když nebezpečí pominulo, tak se ptáci postupně začali vracet nad ostrůvek, kde ještě dlouho kroužili ve vzduchu. Jen ti nejodvážnější si troufli za chvilku slétnout ke svým hnízdům, kde potom kontrolovali snůšky s vejci, nebo hledali mláďata. Z tohoto setkání nemám žádné snímky, zůstaly jen vzpomínky.

Za týden jsem se vydal opět do těchto míst k velkému rybníku. Cestou jsem již z dálky spatřil lišku, jak se vyhoupla z porostu suchého rákosí, které lemovalo úzkou stoku vedoucí k rybníku. Liška se tam na vteřinku zastavila, rozhlížela se na všechny strany a potom se vydala až do trávy, kde pátrala po kořisti. To již jsem měl připravený fotoaparát a snímал lišku na své loupežné výpravě. Chvilími se zastavovala a naslouchala, zda uslyší zapištění hrabošů. Potom se zase vydala pár kroků dopředu, aby najednou zaútočila na kořist. Ovšem její útok nebyl úspěšný a tak šla dál. Po chvíli zase čenichem pátrala v trávě a snad asi chytla hraboše, protože se olízla. Pořád jsem čekal že uvidím nějaký „výskok“, kdy bude, jak se říká „myškovat“, a nejdříve vskočí do výšky, aby potom dopadla na vyhlédnutou kořist. Ovšem to se nekonalo. Po nějaké chvíli liška lov ukončila a vydala se zpět do rákosí, kde zmizela. Zřejmě teplé počasí lovu neprálo.

Foto: Jaromír Zúmr